

HÉTFOI NAPLÓ

AZ ELŐFIZETÉS ÁRA:

Egy évre 100.000 K
Félévre 50.000 KEGYES SZÁM ÁRA:
Magyarországon 2000 K. Jugoszláviában
és a déli Ausztriában 2500 osztrák korona

POLITIKAI HETILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. ELEK HUGO

MEGJELENIK MINDEN HÉTFOI REGGEL

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest,
VIII. kerület, Rákai Sándor uca 3. szám

Telefon: J. 9-94, vasárnap este: J. 62-88

XV. évfolyam

Budapest, 1924 december 1

45. szám

A szociálisták kivonulnak a parlamentből, ha egy napra is kizárják a kivezetett képviselőket

Nagy tanácskozások egész vasárnap — az egységspártban, Vázsonyi Vilmos lakásán és a szocialista frakcióban — Hétfőn délelőtt itélik meg a mentelmi bizottság — Györki Imrét és Szilágyi Lajost állítólag két hétre zárják ki az ülésekről

Rassay Károly megkísérli a kiegyenlítést

A nemzetgyűlés pénteki eseményei beláthatatlan következményeket vonhatnak maguk után. Tizenöt nemzetgyűlési képviselőnek az ülés-teremből történt erőszakos kivezetésére annyira felkorbácsolta az agyát is izzó szenvedélyeket, hogy a közönség féltő és pártokon felülről álló politikuskok a legnagyobb aggodalommal tekintenek a jövő elé.

A vasárnap viszonylagos nyugalomban telt el. A pártok a várakozás álláspontjára helyezkedtek. Az egységspárt megvárja, hogy a szocialdemokraták mire határozzák el magukat, a szélsőbaloldal pedig a mentelmi bizottság hétfői ülésének határozatától teszi függővé további elhatározásait.

Értekezlet Vázsonyi Vilmos lakásán

A polgári ellenzék vezetői vasárnap délelőtt Vázsonyi Vilmos Teréz körüli ügyvédi irodájában bizalmas értekezletre ültek össze. Ezen a tanácskozáson Vázsonyi Vilmos, Hegy-
megi Kics Pál, Létoy Ernő és Boross János vettek részt, de bevonták a bizalmas megbeszélésbe Gál Jenő dr. ügyvédet is, aki tudvalevően az Eskütpárban védőként szerepel. Gál Jenő dr. csak addig vett részt a tanácskozáson, amíg az Eskütpár-
ügyi politikai vonatkozásait tárgyalták meg, tizenkét óra körül eltávoztak. A megbeszélést folytató polgári ellenzékiek mindenképp abban állapodtak meg, hogy deklarációt formájában fejtsék ki álláspontjukat a nemzetgyűlés előtt és

szolidaritást jelentenek be a szocialdemokrata párt mellett.

Arról, hogy ezt a deklarációt milyen külsőségek mellett terjesztik elő, nem döntöttek, mert

a helyzet kulsza a mentelmi bizottság kezében van.

Minden aszerint alakul, hogy mit határoz hétfőn délelőtt a mentelmi bizottság, illetve milyen ítéletet hoz a kivezetett és ki nem vezetett, de mentelmi bizottság elé utalt képviselők megbüntetés tekintetében.

A polgári ellenzék vasárnap délelőtti tanácskozásán felvetődött az a gondolat, nem volna-e helyes

összeférhetetlenségi bejelentést tenni Gaál Endre, Zeőke Antal és Barla Szabó József ellen?

Szóba került továbbá az az eshetőség is, hogy

mi lesz akkor, ha a szocialista párt a passzívításhoz vonulás mellett dönt?

Mint hogy csak vagyilagosan határozhattak volna, az összes részletkérdé-

sek alapos mérlegelése és megvitatása után úgy döntöttek, hogy

hétfőn közvetlenül az ülés megnyitása előtt, vagyis a mentelmi bizottság döntése után rögtönzött értekezletre ülnek össze a Demokratikus Szövetség tagjai a helyzet megbeszélése céljából.

Tanácskozások az egységes pártban

Fontos megbeszélések voltak az egységspártban is. Már szombat este bizalmas tanácskozásra ült össze az egységspárt vezetősége. Scitovszky Béla házelnök és Bethlen István gróf miniszterelnök is résztvettek a tanácskozáson. Ugyancsak megbeszélés volt vasárnap délelőtt, sőt este is. A helyzetről

Berky Gyula

a következőkben informálta a Hétfői Napló munkatársát:

— Több bizalmas megbeszélést tartottunk, amelyekről csak annyit mondhatok, hogy

az egységspárt tömött sorokban áll Bethlen István gróf miniszterelnök mögött és kitart a legvégsőkig

— Ami azt a vádat illeti, hogy az elnökség azért vezetette volna ki a szocialistákat, mert meg akarták tőlük szabadulni a házszabályvitában, ezt a leghatározottabban visszautasítom. Mi bevalasztottuk a bizottságba a szocialistákat. Nem vettünk részt a tanácskozásokban. Egy összehangolt manővert folytunk itt, amelynek értelmű szerzője egy miniszterséget viselt baloldali képviselő.

A szocialisták értekezlete

Értekezletet tartott vasárnap délután a szocialdemokrata parlamenti frakció is. A határozat iránt érdeklődöttünk

Györki Imre dr.

szóbeli képviselőnk, aki a következőket mondotta a Hétfői Napló munkatársának:

— Minden attól függ, hogy mit határoz hétfőn a mentelmi bizottság.

Ha a mentelmi bizottság a kivezetett szocialdemokrata nemzetgyűlési képviselőket a parlament üléseiről egy, vagy több napra kizárja, akkor a szocialdemokrata párt parlamenti képviselői kivonulnak a nemzetgyűlésből.

— A pénteki eseményekről csak annyit mondhatok, hogy az elnök

ség az egységes párt vezetésével és a kormánnyal egyetértően szándékosan rendezte meg az erőszakosságokat. Egyszerűen azért csinálták mindezeket, hogy minket kizárhassanak az ülésekről és így rövid idő alatt ellenállás nélkül törvényerőre emelhessék a házszabályrevíziót.

— Sem én, sem képviselőtársaim nem jelenünk meg a mentelmi bizottság előtt.

En, mint a bizottság tagja sem va-

Mi lesz a mentelmi bizottság ítélete

A mentelmi bizottság hétfői ítélete döntő súlyú lesz. Eppen ezért máris megindultak a találgatások aziránt, hogy milyen ítéletet hoz hétfőn a bizottság, amely a házszabályok értelmében háromféle fegyelmi eszközrel rendelkezhetik:

1. A Ház megkövetésére ítéles.
2. Jegyzőkönyvi megrovás.
3. Két hétig terjedő kizárás.

Baross János a Vázsonyi lakásán tartott értekezleten kijelentette, hogy a legbenátottabb helyről szerzett értesülése szerint

Rassay Károly kiegyenlítési kísérletének tervéről

A mentelmi bizottság tagjai között természetesen túlnyomó többségben vannak az egységspártiak.

A döntés tehát attól függ, lesz-e az ellenzéki tagok között olyan politikus, aki a pártszempontokon felülemelkedve és kizárólag a magyar parlamentarizmus megoldását célozva közeveti magát és kiegyenlítő megoldást kísérel meg.

Eppen ezért szükségesnek tartottuk, hogy

Rassay Károly-

hoz kérdést intézünk. A következő választ kaptuk:

— A mentelmi bizottság hétfői ülésén résztveszek. Ha egyetlen mód van a házszabályokban, kísérletet teszek arra, hogy a mentelmi bizottság ülésének döntése ne feszítse tovább a tátongot rést. El kell ugyan ismernem az elnök jogát ahhoz, hogy a rend fenntartására szükséges intézkedéseket megtehesse, a jelen körülmények között azonban

rendkívül aggályosnak tartom, hogy a mentelmi bizottság az eléje utalt képviselőket egy, vagy több napra kizárása mellett dönt-
son.

A bizottság előtt ezt az álláspont-

gyok hajlandó ott megjelenni és a tanácskozásban résztvenni. Az egész ügyre jellemző, hogy Huszár Károly, a nemzetgyűlés alelnöke, a Neue Freie Presse munkatársa előtt tett nyilatkozatában már előre megmondta, hogy minket 14 napra fogunk kizárni az ülésekről. Ime — az a mentelmi bizottság szayerónitása. Előre megállapították a büntetés nagyságát. Még ki sem hallgattak, máris tudják előre az ítéletet. Ezek után miért mennek el a tárgyalásra!

Györki Imrét és Szilágyi Lajost két heti kizárásra, a többieket pedig a Ház megkövetésére, illetve jegyzőkönyvi megrovásra fogják ítélni.

Más forrásból viszont úgy értesülünk, hogy

minden egyes kivezetett képviselőt kizárásra fognak ítélni.

legfeljebb csak arról lehet szó, hogy egyiket kevesebb, másikat több napra zárják ki az ülésekről.

Van más fegyelmi eszköz is megkövetés, vagy megrovás.

— A politikai helyzet tovább alakulása aztán függ úgy az egységspárt és az elnökség, mint az ellenzék magatartásától.

Módot kell találni arra, hogy az ellenzék ne tekintse a helyzetet olyannak, mintha a jobboldal tervszerűen akarta volna megakadályozni az ellenzéknek a házszabályrevízió vitájában való részvételét, de másfelől a parlamenti elnökség tekintélyének is elégtételt kell szolgáltatni.

— Ez az én kiegyenlítő tervem, hogy aztán ez sikerül-e, egyaránt függ a jobb- és baloldali képviselőkötől.

Rassay Károly nyilatkozata reményit nyújt arra, hogy talán mégis sikerülni fog az általa felállított kiegyenlítő terv alapján a parlament munkarendjét helyreállítani. Ha a kormánypárt ennyit koncessziót sem tesz, akkor felelős lesz a történelem előtt a bekövetkező eseményekért.

Scitovszky Béla házelnök nyilatkozik a „Hétfői Naplónak”

álláspontjáról, a várható fejleményekről, az elnöki tekintély megővésének szükségességéről és az ellene elhangzott támadásokról

„Megyek előre a házszabályok alapján, a nemzet érdekében”

A politikai események középpontjában Scitovszky Béla, házelnök személye áll. Munkatársunknak alkalma volt vasárnap délelőtt a nemzetgyűlés elnökövel beszélgetési folytatni és a legközelebbi teendőket illetően álláspontjáról megkérdezni.

Scitovszky Béla

akövetkezőket mondotta: — Álláspontomat a pénteki eseményeket illetően az ülés végén részletesen és szabatosan kifejtettem. A legnehezebb feladata az elnöknek van, akit hivatás és tekintély kötelez.

— Igazságom tudatában ki kell jelentenem, hogy

hasonló esetekben így kell eljárni minden házelnöknek, aki kötelességét teljesíteni akarja.

Ez nem én, hanem „az elnök” mondja, aki hivatásának tudatában nyilatkozik.

Munkatársunk megkérdezte a Ház elnökét, hogy a kormányval, illetve az országos párttal tárgyal-e a történetekről és nem határozta-e valamelyes irányban. Erre vonatkozóan Scitovszky Béla így válaszolt:

— Semmiféle elhatározásról nem tudok. Nem foglalkozom azal a kérdéssel sem, hogy miként alakul a parlamenti helyzet.

Megyek előre azon az úton, amelyre engem a házszabályok és a nemzet érdeke irányít.

Huszár Károly:

„A házelnök nem hátrálhat meg!”

A nemzetgyűlés alelnöke nyilatkozik a Hétfői Naplónak a pénteki ülés legnagyobb hibájáról, a mentelmi bizottság fegyelmi eszközeiről és az aktuális kérdésekről

Huszár Károly megcáfolja a Neue Freie Presse beállítását nyilatkozatáról

A szociáldemokrata képviselők között nagy visszatevészt kellett Huszár Károly, a nemzetgyűlés alelnökének a Neue Freie Presse-ben megjelent nyilatkozata, amelyben Huszár Károly olyan megállapítást tett, hogy a kivetett képviselőket 14 napra fogják kizárni az ülésiremből. Minthogy a mentelmi bizottság, amely ebben a kérdésben dönteni hivatott, minden parlamenti szervtől független, Huszár Károly állítólagos nyilatkozata joggal keltheti azt a benyomást, hogy a kormánypart minden alapodott a büntetés nagyságában. Alkalmunk volt ez ügyről, tárgyalás nélkül már előre megvalamint az aktuális helyzetről is hosszabb beszélgetést folytatni

Huszár Károly,

nemzetgyűlési alelnökkel, aki a következőket mondta a Hétfői Napló munkatársának:

Csak akkor lehet szó tanácskozásról, ha a szociáldemokrata képviselők már valamelyes irányban állást foglaltak.

Munkatársunknak arra a kérdésére, hogy a hétfői ülés megőritésakor nem tarthat-e szükségessé az elnöki enunciaciót, a következő választ kapta:

Nem látom semmi szükségét annak, hogy hétfőn elnöki enunciaciót tegyek.

— Szemre vetik, hogy nem próbáltam meg a rábeszélés eszközeivel hatni a rendbontókra az ülésterem kívül. Erre vonatkozóan az a nézetem, hogy

a renitencia olyan erős volt, hogy az elnöki tekintélyt veszélyeztettem volna.

Meg vagyok győződve róla, hogy semmiféle intervenció sem segített volna. A múltból hivatkozom arra, hogy mindannyiszor megkísértem a idegyeulítés lehetőségét, valahányszor erre lehetőségem láttam. Sohasem zárkoztam el a legnehezebb kísérletek elől sem. De az elnöki tekintélynek is vannak erkölcsi parancsai, amelyeket figyelmen kívül hagyni nem lehet.

Az elnöki tekintély ma talán az egyetlen még, amely megvan.

ezt pedig fentartani kötelességem — előleim és utódaim érdekében egyaránt.

— Meglepetéssel olvastam a reggeli lapokban, hogy én az éjszakai ülésen olyan nyilatkozatot tettem, amely szerint a mentelmi bizottság a kivetett képviselőket 14 napra kizárja az ülésteremből.

En ilyen nyilatkozatot sem a Neue Freie Presse munkatársának, sem más újságíróknak nem tettem.

Természetesen beszélgettem az összes képviselőkkel és újságírókkal a folyosón arról, hogy milyen fegyelmi eszközök állanak a mentelmi bizottság rendelkezésére. A beszélgetés során megemlítettem, hogy a szokás szerint a Ház megkövetése, jegyzőkönyvi megrovás és esetleg az ülésekről való kizárás lehetnek a mentelmi bizottság fegyelmi eszközei. Szóba került aztán a kizárások időtartama és ekkor említettem, hogy

eddigelő egy ülésnapról — 14-15 ülésnapra terjedő kizárások fordultak elő.

— Ez az elméleti beszélgetés semmiféle konkrét vonatkozásban nem volt a mentelmi bizottság jelenlegi eljárásával, amelyre befolyást gyakorolni nem óhajtok, mert ez

nem is volna megengedhető.

Kijelentettem, hogy erről a témáról a mentelmi bizottság tagjai közül senkivel sem beszéltem. Minden olyan beállítás tehát, hogy nekem tudomásom volna a hétfőn meghozandó mentelmi ítéletről, rosszhiszeműen beállított.

A pénteki eseményekről Huszár Károly így nyilatkozott:

— A pénteki ülésen elkövetett hibák között a legnagyobbakat azt tartom, hogy Györki Imre akkor is folytatja beszédét, amikor az elnök az ülést már felfüggesztette és levonult az elnöki emelvényről. Györki Imre és társai kísérletet tettek arra, hogy a nemzetgyűlés hivatalos helyiségében tovább folytassák a gyűlést, sőt Györki Imre formálisan tovább szónokolt. Semmiféle körülmények között

meg nem engedhető, hogy a nemzetgyűlés terében az ülések megtartására szabott időben bármelyik pártfrakció külön gyűlést tartson

Scitovszky Béla

péteken sorozatos házszabálysértéseket követett el

Kit lehet okolni a pénteki botrányos események bekövetkezéséért — Az egyes pártok és a kizárás mellett

A nemzetgyűlés pénteki ülésén bekövetkezett botrányos jelenetek felbontották a politikai helyzetet és a parlamentáris eszökövel fenyegetnek. Most már természetesen minden oldalról a kérdéssel foglalkoznak.

Ki okozta a 12 év óta példátlan kivetéseket bekövetkezéséért

Teljes tárgyilagossággal meg kell állapítanunk, hogy

Scitovszky Béla elnök súlyosan vétett a parlamentáris és a házszabályok ellen.

Az első hibát ott követte el, hogy Györki Imrétől, aki kétségtelenül súlyosan megsértette a miniszterelnököt, megvonta a szót, anélkül, hogy egyszer is figyelmeztette vagy rendutasította volna. Györki súlyosan vétett, ez azonban még nem lehet ok a parlamentben a szövegnyomásra, hiszen ilyen alapon soha semmiféle visszafelé sem lehetne szóváltani.

Ha Scitovszky Béla kétszeri rendutasítás után vonta volna meg Györkiül a szót, sohasem került volna sor a pénteki események bekövetkezésére.

De súlyos házszabálysértést követett el az elnök azáltal is, hogy a kivetett képviselőket előbb kétszer a mentelmi bizottság elé utasította.

Ha már a kivetéseket napjára helyezkedett az elnök, akkor

teljesen szükségtelen volt kétszer

és ezáltal megakadályozza, hogy a parlamenti ülés zavartalanul folytatódjon. Ezt a megállapításon mar — úgy tudom — helyesli az elnök minden mérsékelt tagja. Be kell látni, hogy Györki Imre és társai részéről nagy hiba történt. Ebben a kérdésben

az elnökség semmi szín alatt nem hátrálhat meg...!

— Ha a kedélyek lehiggadnak, azt hiszem, hogy a szocialista képviselők is belátják tevédsüket és hibáikat. Ezen az elnök vezérelt volna, ha megengedi ezt a példátlan rendbontást.

— Ami a felmerült izgató témákat illeti, elég rámutatnom arra a kongresszra, hogy

Eskütt Lajos letartóztatása, nagyatádi Szabó István főkének feltérése, pártváltság, Máriák és társai bíróság elé juttatása, után a letartóztatottak védői támadták azt a Bethlent, aki mindent elkövet a tisztázás érdekében.

— A zárt ülésen mindenről pontosan értesültek a szocialista képviselők, mert az a Györki Imrénél minden akadályoztatás nélkül emelheti és azt bizonyítani. Miért nem beszéltek a zárt ülésen a rendezendő szocialisták?

utasítani a mentelmi bizottság elé a kivetendőket.

Ez csak arra szolgálhatott alapul, hogy a mentelmi bizottság súlyosabb ítéletet hozzon. Jelenzöm a kapkodásra, hogy Györki Imrét a zárt ülés előtt, tehát a karzatok kiürítése után vezette ki,

a többieket a közönség személtárára.

Vagy-vagy. Az elnök itt is — Bakovszky István hangos tiltakozására — megsértette a házszabályokat. De súlyosan vétett az elnök a Ház szokásával szemben azáltal, hogy Györki Imre kivetése előtt

sem több színet elrendelésével, sem közvetlen rábeszéléssel nem kísérte meg a rend helyreállítását.

Súlyos hibák voltak ezek. A halodál erőszakoskodása már csak felelet volt a sorozatos házszabálysértésekre.

Pénzkölcsönt

mindenki részére legelőnyösebb feltételek mellett közvetlen Ingóságok Bizományi alapítását vállalom, azokra előleg nyújtok azonnal.

Főbített lakást és üzletet venni vagy eladni óhajtok keresők fel bizalommal iródomat

Freud Ingatlan Árubizományi és Kereskedelmi Vállalat

VII. Miska u. 13. Telefon J. 72-63

ZSUFFA ISTVÁN ÉS TÁRSAI

angol gyapjuszövetek áruháza — Budapest IV, Váci utca 25 — Telefon: 14-73.

Karácsonyi occasio eladásunk folyamatosan van!

példátlan olcsó árban árusítjuk.

Annak körében közismerten legelsőrendű őrési raktárunknak csoportokba osztályozott tételeit

Gyöződjön meg saját érdekében ezen versenyen kívüli álló eladás előnyös voltárol

Páratlanul álló lenelsőrendű téllkabát-, raglán-, kosszüm-, pongyola-, piyama- és mosósövetekben Különleges frakk- és szmokinaszövetek. — Autó- és kocsitakarók

A nemzetgyűlés becsülete

megköveteli, hogy az elmúlt pénteken a törvényhozás házában történtek reperáltassanak. De megköveteli a nemzet becsülete is. Nem keressük se, hogy az első sérelmet ki okozta. Nekünk az a véleményünk, hogy a szomorú történetek logikus következményei voltak egész beteg parlamentáris és kormányzási rendszerünknek.

Ez azonban meggyógyítani nem lehet az incidensek provokálásával, a panamak, attróciások folytonos hányortogatásával az ellenzék részéről, amint nem lehet meggyógyítani a kormányt és pártjának jogtalan erőszakoskodásaival sem. Parlamentáris és kormányzási rendszerünk beteg. Alapjában beteg s ezt csak a kór objektív megállapításával s a megfelelő gyógyszerekkel lehet meggyógyítani.

Dultak viharok a régi országyűlésekben is, a politikai harcok rettenetesen hullámok voltak idegen országok parlamentjeiben is, de azok az elvek harcai és nem személyi torzaskodások. Emlékezzünk — hogy csak közeli példát említsünk — az 1912. évi parlamenti harcokra, amelyre mint precedensre hivatkoznak. Am az a nemzet harca volt a reaktívál szemben, amelyben az elvek nagy és komoly fegyverével vívták meg a harcot.

Ime itt van parlamentáriszuszusunk, kormányzási rendszerünk betegségek csirája. Nincs komoly kormányzási programja a kormányt, de nincs az ellenzéknek sem. A parlamenti harcokban a mozdulatlan uralmat csak akkor váltja fel az aktivitás izgalma, ha egyik hónapja a másik szennyest teregeti ki az ország közvéleménye elé. A javaslatoknak, a törvényeszerkesztéseknek nincs vonzó ereje a honatyrára. Az unalom undora ül a törvényhozásra, ha pártpolitikai érdeket közelről nem érintő javaslat van a napirenden, ellenben egy személyes kérdés, egy úgynevezett házzabályokhoz történő felszólalás, egy napirendi vita az egyébként savóverékben is felkorbácsolja és sietnek asszisztálni jobb vagy bal felől olyanok, akiknek szavát a szakjavaslatoknál soha nem lehetne hallani.

Ki hünes ezért? Az egész kormányzati rendszer. Ki felelős? Az a politika, amely a személyes sérelmek felkorbácsolását politikai rendszereinek alapjául tette. Felelős az az úgynevezett ellenforradalmi menta hátsában megszületett politika, mely a személyes gyűlölet és személyes bosszú fegyverét szankcionálta a hatalmon maradás érdekében.

Ennek a politikának logikus következménye volt az az új történet. Allítjuk, hogy **Scitovszky** elnök erőszakos házzabályosítása, vagy Györffy Imre és a szocialisták reménytelen magatartása csak epizód jelenések, a politikai válság ezek nélkül a konkrétumok nélkül is kitört volna, mert elkerülhetetlen volt. A laviná megindulásánál csak poroszszem volt mindkettő s magasabb szemzöngéből nézve mindegy volt, hogy a brutális erőszak egy szikrája okozta a kirohanást.

Éppen azért a reparáció se ott tartjuk lehetetlen, ahol akár az ellenzék követeli, akár a kormányzat reméli. Nem fenyegetőzhet a kormány, hogy a forradalmi megmozdulásokat a parlamentben letörli, mert ilyen megmozdulások nincsenek, nem lehetnek még a kormány lázálmaiban sem. De az ellenzék se helyezkedhet a restitúció in integrum állapontjára, mert nem tartanak célra vezetének, hogy beteg parlamentünk és kormányzati rendszerünk meggyógyítását egyetlen sebre alkalmazott flastrommal kiséreljük meg, amikor ezernyi ezer sebtől vérzik és gennyed politikai életünk.

Egészseges restitúció valóban csak in integrum lehet. És ennek csak egy módját tudjuk elképzelni. Tűzze a kormányzat mindent megelőzően napirendre a választójogi kérdést akár a saját szája íze szerint, tárgyalassa azt le, biztosítsa az ország érdekében szükséges törvényeknek a sorsát és aztán osszassa fel a nemzetgyűlést és kérdezze meg a nemzetet.

Rupert Rezsőt megtámadta Budaházy Miklós százados a Keleti-pályaudvar éttermében

„Gyilkosságokat nem lehet lovagias ügyé avatni” — „Nyugat-magyarországi gyilkos. Fogják meg!” — A támadó Budaházy Miklós a támadás után hirtelen eltűnt

A keleti pályaudvar éttermében vasárnap este kilenc órakor a mai állapotokra rendkívül jellemző tettlegeres affér játszódott le. Budaházy Miklós százados minden ok nélkül, egyszerűen politikai ellenségeskedés alapján megtámadta Rupert Rezsőt, aki természetesen nem maradt adós, hanem hatalmas pofonokat mért le a támadójára. Az esetről Rupert Rezső a következőket mondotta el a **Hétfői Napló** munkatársának:

— Ma este 9 órakor érkeztem meg a keleti pályaudvar Vértesszőléről, ahol **Cservaty** Józsefné vadászaton vendégre voltam. Mint-hogy vadászruhában nem akartam más vendéglőbe menni, a keleti pályaudvar vendéglőjébe tértem vascsoráni. Leültem az egyik asztalhoz, de alig rendeltem meg a vascsorámat, midőn egyszerre megjelent az asztalomnál egy hintáslegény formájú férfi, meghajolt előttem és kért, hogy egy pár szót szeretne velem beszélni. En érre felálltam, azt hívén, hogy valaki — mint gyakran előfordul — kérné akar tőlem valamit. Mikor eléje értem bemutatko-

zott, hogy **Budaházy Miklósnak hívják és hirtelen felém sújtott. En érre rögtön többször pofonítottam, majd mikor újból felém jött, hasbaritgattam.**

de az egésznapi vadászatról kifáradva, nem volt annyi erőm, hogy le is fogjam, hanem kiabálni kezdtem:

— Nyugatmagyarországi gyilkos! Fogják meg! Gyilkos!

Budaházy azonban a nagy tumultusban eltűnt.

A támadás magyarázata az, hogy én a nyár folyamán dr. **Feleky Gézá**nak segítőt voltam, amikor őt Budaházy Miklós provokálta azért, mert a **Világban** megjelent róla egy cikk, amelyben egy szemtanú elmondja, hogy milyen kegyetlenül gyilkolta meg **Satory** hadnagyot és farsait. En Feleky Gézával együtt arra az állappontra helyezkedtem, hogy

gyilkosságért nem lehet lovagias úton elégtételt kérni, ha Buda-

háznak valami baja van, akkor menjen a bírósághoz

Gyilkosságot csak bíróság előtt lehetett tisztázni. Budaházy ezután engem provokáltott, de én segédek azt a választ adtam, hogy

gyilkosságokat nem lehet lovagias ügyé avatni.

azok a bíróság elé tartoznak. Ennek tulajdonítom ezt az orvtámadást és természetes, hogy gyilkossal nem bocsátkozhatom küzdelembe, hanem megpróbálkozom, hogy a rend fenntartására illetékes hatóságok tegyék ártalmatlanná.

Hogy Budaházy ezt az orvtámadást el merde követni, azzal magyarázom, hogy őt nagyon felbátorították a legutóbbi politikai események, amelyek iskolát teremthettek arra, hogyan kell képviselőkkel elbánni. Magyarország volt hatalmasai: a gyilkosok, ebből bátoriaságot merítették — fejezte be előadását **Rupert Rezső**.

Rupert egyébként testi sértés ésmén felejtelt tesz támadója ellen.

Nyolc nap mulva hirdetik ki az ítéletet Márffyék bűnpörében

Hétfőn tovább folytatják a tárgyalást — Nem Bethlen gróf fenyegette meg a vádlottakat — Ulain beugrott a hamis információknak

Az Erzsébetvárosi Kőr elleni merénylet ügyében hétfőn tovább folytatják a tárgyalást, amikor is **Hindy Zoltán** dr. védő mondja el a védőbeszédét. Erőteljes stílus szerint **Hindy** nem úgy, mint szombati elődje, aki az egész napot kibeszélte, mindössze egy óra hosszat fog csak beszélni és utána nyomban **Bartek Lajos** védő kerül sorra. Kedden, nagy érdeklődés mellett, **Ulain Ferenc** dr. mondja el a beszédét, aki igen óles letelezésekre készül.

Szóvá fogja tenni beszédeben az Eördő Magyarok Egyesületének és más harcos szervezetek főleggyűlésének kérdését, a nyugatmagyarországi rekrutálások ügyét, tartóva pikáns teletelésekre.

melyekkel Bethlen István gróf miniszter-elnök és **Rakovszky** Iván belügyminisztert kívánja támadni.

A főtárgyalás pénteki napján történt, hogy **Ulain** szóváltta, hogy **Bethlen István** gróf tanakihaltatásának befolyására után távozóban fenyegetőzve, azt kiáltotta a vádlottak és a védők felé: — Majd adok én nektek!
Tegnap azaváhielőtt tanuk jelentették **Langer** Jenő dr. törvényszéki előnöknek, hogy **Ulain** emc bejelentése nem felém a valósalgnak. Nem **Bethlen István** gróf, hanem **Márffy** tette ezt a kijelentést akkor, amikor remítens viselkedése miatt kivették őt a tereméből és **Márffy** fenyegetőző kijelentése kíséretében az ajtó nagy robajjal becsapta. Az előnk jegyzőkönyvet vettét fel ezekről a tanvallomásokról, amelyeknek során kiderült, hogy

Ulain egy fájvédő lap munkatársára tévesen informálta a dolgokról.

Egyébiránt a főtárgyalási tanács vasárnap egész délelőtti permanenciában volt és megbeszélést folytatott a bírák egymás között a tárgyalás anyagáról. Minden valószínűség szerint a védők szerdán befejezik védőbeszédüket, azután zárzó jogán a vádlottak is felszólalhatnak. Mintán **Márffynak** különböző kérdéseire az előnk nem engedte meg a választ, nagyon valószínű, hogy

Márffy hosszabb beszédet fog mondani, melyben részletesen el fogja mondani azokat a pikantériákat, a

melyek személyével kapcsolatban a per anyagát nem képezték és amelyeknek elmondására — már csak a szenzáción kedvéért is — **Márffy** nagy szívt helyez.

Az előnk — nagyon valószínű — többször meg fogja éti szakítani, sőt szövegmondással is meg fogja fenyegetni, de ismerve **Márffy** szélsőséges temperamentumát, az előnk figyelmeztetés nem fogja őt megrögtölni abban, hogy meg ne kíséreljen elmondani mindent, amit ő jónak lát. **Márffy** ugyilátszik tudatában van annak, hogy a tárgyalás rendkívül sok terhelő bizonyítékot tárt föl ellene és így minden valószínűség a mellett sző, hogy a bíróság el fogja

őti ítélni. Mintán nyolcszoros gyilkosság büntetéssel van vádolva, az sem kétséges előtte, hogy

az ítélet nem lehet más, mint halálbüntetés.

Mégis bizik abban, hogy külső elvárásait mindent megtegyék, hogy a felsőbíróság ne hagyják jóvá ezt az ítéletet. Hogy reményeségek mennyiben valnak valóra, ez a jövő títka. Ő azonban rendületlenül bizik és viselkedését is aképp irányítja, hogy szélsőséges elvárásait többször érdemelje ki.

A hétfői tárgyalás 9 órakor kezdődik. A tárgyalás elején **Langer** dr. előnk mindenesetre szóvá fogja tenni **Márffy** durva viselkedését és meg fogja róni **Ulain** védőt azért, mert **Márffy** fenyegette, szavait **Bethlennek** tulajdonította. Egyébiránt nincs kizárva az sem, hogy **Márffy** az előnk előtt szavaiért fogymillig is megbünteti.

Altalában arra számítanak, hogy a védők és a vádlottak szerdára befejezik ntondani válljukat. A bíróság ekkor el fogja napolni a tárgyalást s az ítéletet csak nyole nap mulva fogja kihirdetni.

A községi műszerüzem monopolizálni akarja a bérkocsik helyébe kerülő új magántaxik karbantartását

Az autójavitó-műheiyek a sérelmes tervet ellen

A legutóbbi fővárosi tanácsülések egyikén — mint ismeretes — elhatározták, hogy a bérkocsiküzlekedést az egész vonalon automobilizálják, még pedig oly módon, hogy két fiaker, illetve egy konflis helyett egy-egy autotaxit állítanak be. Ezt a tervet az minden lap közölte, a **Hétfői Napló** tudósítója azonban jól értesült forrásból egy érdekes fordulatról számolhat be ebben az ügyben. A főváros nem éri be azszal, hogy a koncesszióhoz köttt bérkocsipar helyébe kerülő autotaxik engedélyt is magának tartsa meg, hanem egyszéges koostipusok beállítását tervezi — egyelőre még nincs előntve, beirőlly vagy külföldi modellről van-e szó — de fölmerült komoly formában az a terv, hogy az ügybe bevonja a Községi Műszerüzemet, amely eddig csak a főváros házi autoinak karbantartását és javítását látta el. E szerint a bérkocsikat felváltó autótak tulajdonosai kötelesek lennének a Községi Műszerüzemnél reparáltani, esetleg garasztolni is, amivel az üzem — körülbelül 160 kocsi-ról van szó — tekintélyes jövedelemhez jutna.

A Községi Műszerüzemnek ez a tervezett bekapcsolódása persze rendkívül súlyosan érinti azokat a kisebb üzemeket, amelyek eddig autók javításából éltek, valamint azokat a kovácsokat, bogárnárokat és egyéb mesterembereket, akik eddig a most már forgalomból kivonandó bérkocsik tatarozását munkátt látták el. A Műszerüzem természetesen kibővítené telepét, karosszériák gyártására is berendezkednék idővel, ha a dolog jól menne. Az érdekelt kisüzemek-eik azonban, akik már hallották a főváros monopolizáló tervéről, valószínűleg nem hagyják annyiban a dolgot, hanem tiltakozni fognak a város konkurenciája ellen és azt kívánják, hogy a főváros érje be a koncesszióból származó jövedelmi forrásait és ne vegye el előlük a munkalelket, amelyre ezekben a nehéz időkben fokozott szükségük van.

legutóbbban vesztek	HIGANYT HAMISFOGAT ARANYAT PLATINÁT DISZTÁRGYAKAT	Bruss Antal Jozsef Károly Jelenléte
------------------------	--	---

Márffy — a bankfiu

**Feletteseivel teljes elismeréssel nyilatkoznak róla
Éjjel ébredő, nappal pedáns tisztviselő — Heresen
tiltakozott az antiszemita vádjá ellen**

A bombapörök hírhedt főhőse az eddigi tárgyalások során — tudvalevőleg — több ízben igen érzékenyen bízott az ő fedhetetlen és tiszt banktisztviselői múltjára s úgy a bíróság, mint a pörök lallgatósa látható szépséggel fogadta Márffy nagyhangú kijelentését. Ami bizony meglehetősen érthető is, mert közfelfogás szerint a bűnöző hajlandóság az egyénekből mai polgári foglalkozásuk során is itt-ott igen diszonzans formában ki szokott tűnni. Feltehetően igen érdekes és tanulságos kép kínálkozik tehát, ha közelebbről szemügyre vesszük a bombapör fővádlottjának banktisztviselői működését s egykorú feletteséhez fordulunk erre nézve pontos információkért.

Miként ismeretes, Márffy letartóztatása előtt a Magyar-Olasz Bank egyik főtisztviselője volt s ezt megelőzőleg a Hitelbankba beadvolt Iparbanknál volt hosszabb ideig alkalmazásban. Mindenképp

Izen kényes természetű, nagy felelősségű ügyeket bíztunk rá s ő mindig precíz, pontosan megfelelt a feladatának. Ő volt az, aki a szétfelelőn örvénylő értékpapirokat, valutákat a megörzési helyeiken átvetve s azután továbbította a feleknek. Nem egy ízben megesett, hogy tévedésből nagyobb érték csomagokat szolgáltatott ki neki, mint amennyi tulajdonképpen járt volna, de Márffy mindenkor pontosan visszaszolgáltatta a többleteket. Az is megesett egy ízben, hogy tévedésből vagy valami más véletlen folytán 700 dollár eszűzött egy reábizott értékpapírosomagba, s bizony sehogyse lehetett volna utólag valakin követelni a véletlenül félrecszűzött dollárokat. Aki azonban ezt is pontosan visszaszolgáltatta, az megint Márffy volt.

— Volt valami hívős, sajtóságos tartozottság a magatartásában s ezért barátjai nem igen voltak. Afférféje a bank kebelében nem igen akadtak s ha volt is valami kis apró pörpátvara, az igen hamar elsimult. Olykor, nagyritkán azonban

**valami különös agresszivitás
ütökölt ki belőle.**

Annak idején, mikor a részvények elővételi jogának gyakorlása végett késő estig állandóan igen nagy tömeg szorongott, türelmetlenkedett az értékpapíroszlály pultjainál, bizony Márffyól nem egyszer kitért az indulat s ilyenkor parázs patáliákat csapott az ügyfelek között. Ezeket az afférok azonban akkoriban senkire vette valami tulkomolyan, mert az ideges, követelőző komitenssekkel szemben bizony akárhány hivatalnok se jöhet elviszelte a türelmet. Ki sejtette volna akkor még Márffy dühkitörése mögött a fanatikus cezaromániát, a parancsnokias hajlandóságot.

— Későbbi időkben, mikor már ismeretessé kezdett válni Márffynak az ébredői szerepe, a bankban való működésén a legkevésbé se lehetett észrevenni az egyébdalu elfoglaltságát. Végezte a munkáját tovább is minuciózus pontossággal és precizitással, pedig akárhányszor a szeme alatti ráncok, arca gyűrődése és sápadtsága külsőleg elárulták, hogy

**az előző éjjel bizony egészen
másoldali tevékenységet folytatót le, mint aminő a banktisztviselői praxis.**

— Mikor a nyugatmagyarországi felkelés kitért, nyomban kimaradt a bankból és csak hosszú hetek múltával tért vissza erősen megfogyva, de munkaerőjében legkevesebbé sem érvényesült.

— A nagy tözsei konjunktúra láthatólag nem érdekelte túlságosan csak később kezdett egész szörványosan s öletszerűen a papírok kurzusait iránt érdeklődni. *Allig volt néhány kisebb jelentőségű papírja.*

— Mindent összevéve legfeljebb itt-ott igen eles formában megnyilatkozó agresszivitása s szinte a monomániáig ideges s tultengő önértékesége engedte csak sejtetni, hogy egészen furcsa indulatok fészkelnek a bensőjében. Mikor a rendőrséggel az ismert összetűzésel támadtak,

**a bank már-már el akarta bo-
csátani**

s csak a feljebbvalók pártfogó fellépése tudta ideig-óráig előzárni a direktió állásfoglalásának következményeit. Különbösen is abban az időben, amikor a kiválóbb, ügyesebb banktisztviselők a konjunktúra hatása alatt egymás után felcsaptak tözsei ügyneknek, egyre nagyobb bírány kezdett mutatkozni a komoly, megbízható munkaerőkben s ily körülmények között teljesen érthető volt, hogy mi a Márffy közvetlen fölöttesei nem szívesen nélkülözötték volna ezt

a sokszorosan kipróbált munkáról. Ily módon azután az is érthető, hogy Márffy az Iparbanknak a Hitelbankba való beolvadásakor szinte egyik napról a másikra állásához tudott jutni az Olasz-bankban.

**Mit tudnak Márffyról
a Magyar-Olasz Bankban?**

Márffy a Magyar-Olasz Banknál ugyancsak az értékpapíroszlályban nyert elhelyezést. Közvetlen fölöttese, Balla cégvezető a következőképen nyilatkozott előttünk Márffy ottani szerepléséről:

—Márffy alig három hónapot töltött az Olasz-banknál s ez idő alatt nem sok vizet zavart. Végezte a munkáját hideg, óraműszerű pontossággal, akárcsak valami automata-ember. Valami, különösebb panaszunk nem volt ellene, de az is tény, hogy

**itteni működésével nem igen
tudott valami túlzott szimpá-
tiát kelteni**

maga irányában. Gőgös zárkózottsággal végezte a dolgát addig, míg egy napon a letartóztatási parancs utól nem érte.

**Márffy tiltakozik
az antiszemita
vádjával szemben**

Más oldalról sikerült még megtudnunk, hogy még az Iparbanknál egy ízben egyik fölöttese erős szemrehányást tett Márffynak az egyik éjszakai zsidóhócevell kapcsolatban. Márffy eme alkalommal élesen, indulatosan kikelt a gyannúsítás ellen:

— *Valami csirkefogó visszaél a nevemmel s az követi el az éjszakai zsidóbotrányokat. Csak nem gondolják az urak, hogy én rá adom a fejemet az ilyenekre? Sokkal komolyabb és meggondoltabb vagyok ennél.*

Igy beszélt az önértékes Márffy miközben lázas agyvezetésében már lassan-lassan érlelődni kezdtek a későbbi szörnyű szerepek konturjai...

Százmilliót sikkasztott egy biztosítási ügynök

— A Hétfői Napló tudósítójától. —

A Középeurópai Biztosító Társaság följelentést tett a rendőrségen, hogy *Hendler Lajos* 58 éves főügy-nöke nagyobb sikkasztást követett el.

Hendler a biztosító társaság megbízásából vidékre utazott biztosításokat kötni. Legutóbb a pestmegyei Ocsa községben járt, ahol a felelőt felvette a biztosítási díjat, az intézetnek azonban nem számolt el ezekkel. Néhány nappal ezeltől jöttek csak rá a sikkasztásra és ekkor tették meg a följelentést. Hendlert vasárnap délelőtt előállították a főkapitányságra és kihallgatták. Valománában beismerte, hogy *mintegy százmilliót koronát* a saját céljaira fordított és azzal védekezett, hogy a biztosító társaságnál neki is vannak követelesei. Kihallgatása után őrizetbe vették.

Súlyos betegségek

emléstik a szervezeti erjét.

A legjobb ápolás és kezelés mellett is szükség van arra, hogy a betegség és lábadozás tartalma alatt a beteg szervezete olyan koncentrárt táplálékot juttassunk, amely visszaadja elvesztett erjét, fokozza ellenálló képességét és újraépítse a leromlott testet.

Ilyen erőtűtő táplálék az Ovomallin, a reggeli és az esti ebédhez 2-3 kékcséskényűl rövidesen bejuttatható. Az dobozontként 37.400 és 04.000 K forgalmi áddal egyjutt. Minthát is ismeretűl ingyen küld a Dr. Wanda gyógy-szer- és táplálékgyár Rt., Budapest 100. postafiók

Megnyílt

**Budapest
szenczácója**
a
**Fővárosi
nagy áru-
csarnok**

VII. Erzsébet körút 27
(a volt Gambinus nagy helyiségében)

Az összes szükségesle cikkek nagy áruárakúra. Mindent amire szükség van, legolcsóbban beszerezheti

Fehérremű:
Férfing, szintartó 94.000 K
Női ing, himzett I^a 40.000 K

Szővel:
Angol férfi- és női szövet-
maradékok olcsó árban

Költő-szőből áru:
Női selyemharisnya 39.000 K
Cérna fátói 29.000 K

Kalap:
Férfikalapok 64.000 K
Női kalapok legolcsóbb
árban

Bőr- és díszműáru
Női kézitáskák, utazó bőrön-
dők, manikűr-készletek

Porcellánáru, cipők, arany-
és ékszeráru

Étkészletek, szűrőkészletek
stb. legolcsóbb áron

Játékáru, háztartási cikkek
Fűszer, csemege és cukorkák
Vasáru, dohányzócikek
Nagy könyv- és képvásár

*Hideg és meleg büfé este 8 óráig
nyitva*

**Érdeemes
megtekinteni**

Szabad bemenni

**Vásárlás nem
kötelező**

Tulajdonos: Freud Sándor
Ingatlan Árubizományi és
Kereskedelmi Vállalat
VII. Erzsébet körút 27. szám
és VII. Miksa ucca 13. szám
(Telefón: József 72-63)

**minduntalan meggyűlt a baja a
rendőrséggel**

különféle excessusokkal kapcsolatban. Egyébként az Iparbanknál való működéséről pontos képet adhat *Lüscher Ferenc* helyettes igazgató, aki annak idején a fölöttese volt Márffynak.

**Mit mond Lüscher
helyettes igazgató és
Ajtai János cégvezető**

Lüscher Ferenc, jelenleg a Hitelbank helyettes igazgatója a következőket mondta munkatársunknak Márffynak az Iparbanknál eltöltött éveiről:

— Márffy körülbelül három évig volt az Iparbank kebelében. Ennek az időnek túlnyomó részét az értékpapíroszlályban töltötte el, tehát igen exponált és fontos helyen. Ki kell jelentenem, hogy

**a működésével valóban meg-
vultunk elégedve,**

mert feltétlenül megbízható, pontos, s fáradhatatlan munkacéró volt. Egyébként azonnal hívatom a közvetlen fölöttesét *Ajtai János* urat, aki az Iparbankban Márffy osztályfőnöke volt, tehát igazságtalan mindig együtt volt vele.

Néhány pillanat múlva egy bank-szolga elset *Ajtai* cégvezetőt s *Lüscher* igazgató elgondolkozva néz maga elé.

— Valóban aligha sejtette volna egykor Márffyban valaki ott a bankban a bombapörök későbbi szomorú hősét. Csendes magabazárkózott, pedáns fiú volt s csak akkor terelődött reá a ügyelem, mikor mint az Ebre-dők IX. kerületi nemzetvédelmi osztályának vezetője

**több ízben összeküldésbe került
a rendőrséggel.**

Márffynak azonban mindig sikerült magát tisztázni s így a bank vezetősége nem igen léphetett fel ellene. Különbösen itt van már *Ajtai* úr, tessék ő hozzá fordulni továbbiakért.

Ajtai János az Iparbank egykori osztályvezetője kérdéseinkre a következőket mondja Márffyról:

— Nem mondhatok mást, minthogy *igen szorgalmas, megbízható, el-sőranú munkacéró volt.*

„Kinevezték“ a nagyatádi kerület képviselőjét

A nagyatádi kerület sorsa napokon át foglalkoztatta a politikai közvéleményt. Az ellenzék a választás előtti időben napról-napra szóváltotta a nemzetgyűlésen a kerület választási bizottságának visszaéléseit, de minden ellenzéki felszólalás a kormánynál süket fülekre talált s az igazságügyminiszter többször kijelentette, hogy a sérelmeket reparálni csak a választás megtörténte után lehet.

Az ellenzék állandóan azt hangoztatta, hogy a nagyatádi kerület választási módja nem egyéb, mint a képviselők kinevezése.

Mint Nagyatádról jelentik, miután ellenzéki jelöltek jelölték a választási elnök visszatartását, a választás „egyhangú” volt. A „választásról” a MTI. útján az alábbi hivatalos kommuniké jelent meg:

A választási elnök ma délelőtt kilenc órakor adta át a nagyatádi kerület képviselő-mandátumát rendesi Bárány Sándornak. A választók kérték Bárányt, hogy a járás dolgait ezután mint képviselő a nemzetgyűlésen visse el szívében. A mintegy három ezer főnyi választópolgárság ezután három vendéglőben tartott lakomán ünnepelte az új képviselőt.

Izgalmas tolvajludózás a Rákóczi úton

A dedektív dulakodás a pokrócztolvajjal

— A Hétfői Napló tudósítójától. —

Izgalmas jelenet szemtanúi voltak tegnap délután a Rákóczi út járókelői. A Bókuskórházzal szemben levő Jobb névvel ottthon büfé előtt „agallt” kocsijárván Resnek Mátys gazdasákos, aki zöldségfelteket szállított Budakesztről a büfé konyhájára. Ebben a percben arra haladt egy kopottkülséjű alak, odanézve a kocsihoz, lekaptja a lovat takaró pokrócot és futásnak eredt vele. Amikor átszaladt a Rákóczi úton, a Vas uca sarkán szembetalálta magát Szabó Jenő államrendőrségi detektívtől, aki utvonalszolgálatot teljesített a Rákóczi úton. A detektív a menekülő elé ugrott, mire az eldobta a pokrócot és futásnak eredt. Szabó detektív utána vette magát és néhány pernyi fűződés után el is érte. Megragadta a karját, de a tolvaj védekezni próbált. Ötvenél többször a dedektív arra felé sújtott, rugdalt, haragni kezdett és ordításával felverte az uca csendjét.

A dulakodókat csakhamar tömött embergyűrű fogta körül, az uca közönsége közül azonban senki sem ment a detektív segítségére. Negyedórásig tartó dulakodás után végre sikerült Szabó Jenőnek megfékezni a dühögő embert, akit megbilincselve bekísért a főkapitányságra. Az elfogott pokrócztolvajról kiderült, hogy Löwinger Elemérnek hívják, rovtomultu egyén. Kihallgatása után dr. Halasi rendőrkapitány le tartóztatta.

**Veglept ádrakot fzetek
viseltéjérfirukaképt**
Wertheimer Gy. Zichy Jenő u. 23. Telefon 532-61

Az egységesspárt több ellenzéki képviselő leleplezésére készül

**Még e héten szenzációs kormánypárti felszólalás lesz a Házban — Össze-
gyűjtötték az okmányokat a „leghangosabb ellenzékiek leterítésére**

Az egységesspárt retorzióra készül a baloldali „leleplezések” megtorlására. A kormánypárt egyik vezetőtagjától erre vonatkozóan a következő szenzációs információkat kapta a Hétfői Napló munkatársa:

— Az egységesspárt tagjai torkig vannak már a baloldal „leleplező kísérleteivel” és élni fognak a megtorlás rendelkezésre álló eszközeivel. Személyekről és tárgyi momentumokról a cél érdekében nem beszélhetek. Arról van szó, hogy

több ellenzéki képviselőnek éppen

azokkal az ügyekkel kapcsolatban, amelyekből mindenképpen tőket akarnak kivácsolni a kormány ellen, igen sok takargatni valójuk van.

Vonatkozik ez különösen két polgári ellenzéki képviselőre, akik a leghangosabbak közé tartoznak s akiket feltétlenül le kell téríteni.

— Még annyit mondhatok ez ügyben, hogy a legközelebbi napokban a parlamentben ebben az irányban rég nem hallott szenzációkban lesz része a politikai életnek.

Munkatársunk érdeklődött ez ügyben másfelé is és úgy értesült, hogy

az egységesspárt több tagja már hónapok óta gyűjtötte az adatokat. — Okmányok vannak a kezük között

mondotta munkatársunknak az egységesspárt egyik vezetőtagja. Le fogjuk ezeket tenni a Ház asztalára. Hadd lássa a közvélemény, kik azok a nagy purifikátorok, akik leguzemberezik és gonosztevőknek nevezik a kormány egyes tagjait.

Örffy Imre beteg, de hétfőn előadói beszédet mond a házszabályrevízióról

**A kormánypárt ragaszkodik a bizottsági szöveghez — Súlyos
pénzbírsággal járnak a fegyelmi intézkedések**

Örffy Imre nyilatkozata

Az eredeti terv szerint a nemzetgyűlés pénteki ülésére kellett volna napirendre tűzni a házszabályrevíziót. Ez azonban elmaradt, mert

Örffy Imre két hét óta betegesen fekszik a lakásán.

A Ház elnöksége abban a reményben, hogy Örffy Imre állapota javulni fog, néhány nappal elhalasztotta a házszabályrevízió napirendretűzését és így történt az, hogy hétfőre is ülést tűztek ki és ennek napirendjére felvették a házszabályrevíziót. Munkatársunk beszélt vasárnap délelőtt Örffy Imre képviselővel, a házszabályrevízió előadójával, aki a következőket mondta a Hétfői Naplónak:

— Két hét óta betegesen fekszem. Hétfőn azonban, bár még mindig gyöngédekem, felkelek és elmondom előadói beszédemet. Tügyvilágosan ismeretlen fogom a házszabályrevíziót abban a

keretben, amit a bizottság elfogadott. Sem fölét, sem kevesebbet nem mondhatok, mint amit a bizottság megszallított. Egyéni véleményem megszünt akkor, mikor az előadói beszédemre lettem.

— Mégsem lehet száraz reaitatvum az előadói beszédem.

Az első nemzetgyűlés első napjától kezdve ismeretlen fogom a házszabályok szempontjából a tisztított eredményeket.

— Különösen súlyt helyezek annak dokumentálására, hogy az 1913-as házszabályokból sok rendelkezést nem vetünk át. Nyolc-tíz olyan rendelkezés van, amelyeket túlszigorúnak tartotunk és éppen ezért nem vettük át azokat az 1913-as házszabályokból.

— Részletosan ismertetem főként azokat a váumokat, amelyek 1. az inter-

pellációs jogra, 2. a vita korlátozására, 3. a fegyelmezésre vonatkoznak. Az interpellációs jogot visszavonnunk kellett, mert a vele való szabálysértés miatt elsovadt volna. Szabályozzuk a közbeszólásra vonatkozó rendelkezéseket is, mert erre nézve nincs semmiféle tétel rendelkezés.

— A fegyelmezésre vonatkozó intézkedések lényege a következő:

— Háromféle fokozat lesz: 1. a Ház megkövetelése, 2. jegyzőkönyvi megrovás, 3. kizárás. Minden egyes fegyelmi ítélettel együtt jár bizonyos napidíjak megvonása.

A Ház megkövetelése esetében öt-napi, jegyzőkönyvi megrovásnál tíz-napi, kizárás esetén, ha csak egy ugra terjed is ki — 15 nap! illetmény megrovást is ki kell mondania a mentelmi bizottságnak.

— Ez igen mérsékelt reform. Lényegesen enyhébb az eredetinel. Ebből nem engedhetünk. Akármire határozzák el magukat az ellenzékiek, semmiféle elhatározás sem tarthat bennünket vissza attól, hogy a házszabályrevíziót a bizottság által elfogadott szövegben törvényerőre emeljük.

Szezonkiárásítás

férfi- és női fehérneműkből, vászon- és sifonárúkból,

Ángol, oxford, zsebr- és poulpa-szövetből. Különleges kivétel!

25% árengedmény

200 fős 130 cm. széles legnépszerűbb angol batizst sifon kiárásítása méterenként 47 ezer koronáért.

Essen többi nagyvárosi boltjainkban is megvásárolható. Női fehérneműk teljes kiárásítása. — Fehérnemű- és pyjamaállítás hozott anyagból is.

Teljes üzletfelosztás-

ből vásároltam kitűnően árúkat és eddig nem látott

raglán, öltöny és gyermekruhák különlegességeket

mélyen leszállított árban adom el!

Városi bunda szőrmével már 2 1/2 milliótól

Mindenkinek érdeke hogy Erőseitaim megkezdintse

SCHNUR HENRIK

VIII. ker., Rákóczi út 13. szám

Rendkívül olcsó árak!

HORVÁTH ÉS HALÁSZ

IV. Váci u. 26. női és férfidivatelmék és selyemkülönlegességek áruháza Alapítva 1895

Raktárunkon az utóbbi hónapokban felgyülemlett több ezer maradékot (női- és férfiszövetek, mosóárúk, 1, 2, 3, 4 méter

feltűnően olcsón áruljuk

További kedvezményként a t. vevőközönségnek figyelemül, minden, legalább egy milliót kitevő vásárlásnál

karácsonyi ajándékul ingyen adunk

egy ruhára való (3 m.) granadint kiválasztott színben és mintában. Mindenki meggyőződhet, hogy a fentiekkel páratlanul kedvezményesen árultunk.

Viharok a spanyol partvidéken

Madrid, nov. 30.

Spanyolország egész partvidékéről mindenünnen heves viharokat jelentenek, amelyek a kikötőben és a vasúti vonalakban nagy károkat okozott.

Az erdélyi Magyar Párt nagygyűlése Brassóban

Brassó, nov. 30.

Az Országos Magyar Párt dec. 1-én, a vigadó nagytermében országos nagygyűlést rendez, amelynek tárgysorát most tették közzé. A nagygyűlésen Makkay Sándor dr. református püspök helyettes a magyar kisebbségi oktatásügy kérdésében terjeszt elő javaslatot. Sándor József a magyar nemzeti kisebbséget ért általános sérelmekkel szemben való állásfoglalás kérdésében tesz indítványt, ismertetik a párt állásfoglalását a közigazgatási és a választójogi reform kérdésében, szóvá teszik a magyar igényjogosultakat és telepese gazdákat az agrárreform végrehajtása rendjén ért sérelmeket és végül választásokat ejtenek meg.

Az Eskütt ügyben a Töreky tanács elrendelte a bizonyítás kiegészítését

Hétfőn új tanukat hallgatnak ki

Az Eskütt-féle kivitteli panama-ügy parlamenti és törvényeszközi csatározásai állandóan az érdeklődés előterében állnak. A Friedrich István által napfényre dobott levél eredetijét ugyanis szombaton megtalálták a híressé vált fűskosárakban s ezt hétfőn minden valószínűség szerint fel is olvassák a tárgyaláson. A levélből ki fog tűnni, hogy az tulajdonképpen egy körirat, amelyet a miniszterelnök az összes miniszteriumnak elküldött s azt célozta, hogy gyűléseket politikai színezetű célokra, az ő tudomása nélkül ne engedélyezzenek.

A Töreky tanács — értesülésünk szerint — vasnapon döntött már a bizonyítás kiegészítése céljából előterjesztelt indítványok tárgyában. A bíróság több fontos irat felolvasását határozta el, ezek közül néhány tanút táviratiilag is megidézték a hétfői tárgyalásra. A tanúk főleg arra a kérdésre hallgatják ki, hogy mi igaz Eskütt Lajos ama fantasztikus hangzó eladásából, hogy Nagyatyádi Szabó István földművelésügyi miniszter neki nagyobb összeget, állítólag 200 millió koronát ígért, ha megszökik

az országból. Mintán nem valószínű ez az eset, a tanúk minden valószínűség szerint Esküttnek ezt az állítását meg fogják cáfolni.

Egyébiránt Boronkay István királyi ügyész vádbeszédére is sor kerül hétfőn. Az ügyész indítványozni fogja, hogy Esküttet minősítse köztisztviselőnek a bíróság és ezért mintán hivatali hatáskörén belül a kivitteli engedélyekért pénzt követelt és pénzt fogadott el — vesztegetés bűntette címén mondja ki bűnösnek.

Az ügyész szerint Eskütt mivel sem tudta bizonyítani súlyos állításait, hogy Nagyatyádi Szabó István tudtával és akaratával sarcolta meg a foreket. Az ügyész szerint súlyosbító körülménynek kel tekinteni, hogy Eskütt a közbeszülésben elt Nagyatyádi Szabó Istvánt és az ő személynét az ország jó hírnevét is megrálgalmazta.

Ami Eskütt vádlottársait illeti, értesülésünk szerint az ügyész Tömör Argea ellen feltétlenül fenntartja a vádat, de hogy a többi vádlottal szemben mi az álláspontja, arról nincs tudomásunk.

LÁSZLÓ és FEKETE

az ország legnagyobb szövét és mosókelme áruháza

Budapest,

IV., Koronaherceg ucca 14-16

A szokottnál is nagyobb méreteken kezdetét vette

karácsonyi vásárunk

női és férfiszövetekben és mosóárukban

Feltűnést keltő kirakataink szemléltető bizonyítékai a nagy választéknak, valamint

áraink feltétlen olcsóságának

Mintákat vidékre is készséggel küldünk

HUNGÁRIA

VII, RÁKÓCZI-UT 6. SZÁM

8

slágercikkünk

Férfi strapacipő

265 ezer

Férfi goodyear varrott sevrő és box

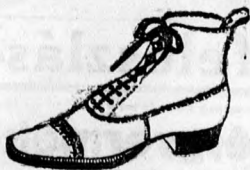
280 ezer

Férfi sevrő füzös

259 ezer

Férfi lakk, betétes, varrott

368 ezer

Bemutatva

4. 5. 6.

számu kirakatainkban

Női füzös egész, la boxcalf

280 ezer

Valódi amerikai női hócipő

298 ezer

Kimaradt egyes női divatcipők

140 ezertől

Férfi strapa box, 45-ös szám

196 ezer

November

29

Szombattól

Kereskedő és Iparos Ujság

Szemlélődés

A kivitelezési panamák

Úgye már szinte antiaja a közvélemény. Annnyira köztudomású, hogy a kereskedelmi forgalom korlátozásának idejében a kivitelezési behozatali engedélyeknek valóságos tőzsdéi árfolyamuk volt, hogy ezen a téren az Esküdt-ügy tárgyalása igazán nem hozhatott szenzációt. Ami bennünk ennek a pernek az anyagából érdekelhet, csupán annak a ténynek egyre világosabb kibontakozása, hogy a panamázseknek „magasabbrendű” rendeltetésük volt, s a kivitelezési engedélykért fizetett összegek egyrésze nem veszett kárba, hanem idősb és nemcsélt szolgált, mert a kizsákká pártkasszáját gyarapította. Így tehát az egyoldalú agrárpolitika érvényesülését a nemzetgyűlésen legalább részben azoknak az anyagi eszközöknek lehet tulajdonítani, melyeket a kereskedelem volt kénytelen a földművelési miniszteriumban diktáló uraknak, a bejáróknak és lejáróknak, rendelkezésre bocsátani. Merkanti érdekeltségek pénzéből agrárpolitikát csinálni: nem tagadhatjuk, ebben van némi szellemesség és furfang. De talán tanulság is abban az irányban, hogy a kereskedelem saját politikájának érvényesülése érdekében is hozhatna némi áldozatot.

A köztisztviselők vámkedvezménye

A legújabb jelszó, mellyel ismét rest akarunk útni a gazdasági jogbiztonságon. Egy nyugalmazott államtitkár nyugtalan ügyből mutat ki az a nagyszerű ötlet, hogy a tisztviselők szükségleti cikkeit ezen az úton lehetne olcsóbbá tenni. Tehát megint kedvezményt, megint kiváltságokat kérnek: egyes urak a köztisztviselők nevében, de isten tudja kiknek a számára. Szerény véleményünk szerint már éppen elég volt azokból a kategorizálásokból, melyek csak szociális kereteket szolgálták a panamázshoz. Ha az állam pénzügyei nem engedik meg, hogy a kormány a köztisztviselők anyagi helyzetét továbbra is javítsa a fizetések emelése révén, akkor ne akarják az urak, azt a mit még nem vesztették el a révén, megkeresni — a vámon. Ne felejtsek el, hogy a mai gazdasági viszonyok között a fix fizetéses tisztviselők helyzete gyakran előnyösebb, mint a szabadfoglalkozású kereskedő, iparos és latinéré, akiknek ugyan keresnie korlátlanul szabad, de még korlátoltan sem lehet, a kormány gazdaságpolitikájának jövőtől.

Üzleti könyvek és nyomtatványok

minden alakban és minőségben és jutányos áron beszerezhető

Könyv-, írószer- és papírkereskedelmi rész-társ.-nál

a „Honória” kereskedelmi szaktanfolyam gyakorló irodájában

A külföldi tőke a tőzsdén kívül veszi át a részvényt

A tőzsdét a bankok pótlóvásárlásai szilárdítják meg

Alapi Béla ügyvezető igazgató nyilatkozata

Pénzügyi körökben a legutóbbi napok során már-már szinte fantasztikus hírek kerültek forgalomba a külföldi tőkének a pesti piacon eszközölt nagyobb részvényvásárlásairól. Oly hírek is láttak napvilágot, hogy egyes vállalatok körében már némi nyugtalanság tapasztalható amiatt, hogy a külföldi vásárlások következtében nem fog-e esetleg potom pénzért a külföldi érdeklődésre kerülni egy-egy vállalat részvénymajoritása. Kérdést intéztünk e hírekről vonatkozólag

Alapi Béla

a Belvárosi Takarékszövetkezet igazgatójához, akitől a következő információkat kaptuk:

— Tagadhatatlan, hogy újabb egyes külföldi pénzcsoporthoz meglehetősen kiterjedt vételi megbízásokkal keresik fel a budapesti pénzintézeteket és pedig azokat, melyek hosszú, évtizedes kapcsolatuk révén a külföldi pénzügyi körök előtti feltételül megbízható, komoly pénzügyi faktorok gyanánt szerepelnek. A külföldi tőkecsoporthoz itt-ott hajlandóknak mutatkoznak egészen tekintélyes részvénypakettek átvételére, de az erre vonatkozó tárgyalások korántsem történnek oly gyors ütemben, mint ahogy a vérmes fantáziák gondolják. Sok-sok meglegelés s diskusszió eredménye egy-egy ily részvényplacament. A részvény pakettek átvétele természetesen

a tőzsdén kívül történik és bizonyos átlagos, a tőzsdéi kurzusnál természetesen jóval magasabb kurzus mellett.

mint hogy a külföldi érdeklődtek tekintetbe kell venniük, hogy egyes

részvény-paketteknek a nyílt piacon való összevásárlása feltételül csak nagy árfolyamkiugrások mellett volna lehetséges. A részvény-pakettek kihelyező bankokra azután természetesen elsősorban az a hivatás vár, hogy az ily megcsökkenő részvény-állományokat megfelelő módon kiegészítsék a tőzsdén eszközölt óvatos vásárlások utján. Amennyiben erre nincs szükség, a pénzintézetek minden esetre abba a kellemes helyzetbe jutnak automatikusan a külföldi részvénykihelyezések révén, hogy

a lanyha napokon a megcsökkenő részvény állomány mellett jóval könnyebben intervenálhatnak

a papírjaik árfolyamgyengülését megakadályozandó. A külföldi részvénykihelyezések ugyanis tagadhatatlanul igen igen jelentékeny mennyiséget vonnak ki a tőzsdén cirkuláló papírok sorából.

— A külföldi tőkének érdeklődése egyes magyar értékek iránt tehát így közvetve

feltételül befolyást gyakorol az értékpapírpiac helyzetére.

Másrésről azonban tagadhatatlan, hogy a külföld még mindig csak igen kevéssé van tájékozottva a magyar gazdasági élet valóságos keresztmetszetéről s még igen hosszú, kitartóan szívszorgandisztikus tevékenységre van szükség. A külügyminiszteriumnak volna a hivatása, hogy itt igen fontos és értékes pionírmunkát végezzen a magyar vállalatokkal karöltve, miután a világpiaci forgalomban — sajnos — még mindig csupán egy exotikus kis pont vagyunk.

Üzletlenség . . .

Ma egész napon át üzletlenség volt a magánforgalom. A spekuláció nagyon tartózkodó volt, mert a kül- és belpolitikai események irritálják a piacot. A rezerváltságot erősen alátámasztotta, hogy Bésből szintén nagy üzletlenséget és tartott irányzatot jelentettek. Egyébként a kurzusok jobbadán a tegnapi árfolyamok révén mozogtak. A mai tájékoztató árfolyamok: Magyar Hitel 525, Osztrák Hitel 188, Kereskedelmi Bank 1265, Általános Takarékszövetkezet 140, Ingatlanbank 245, Földhitel 268, Salgó 588, Kőszén 3250, Ganz-Danubius 2740, Ganz-Villamos 1500, Hazai Fa 115, Közúti 47, Államvasút 505, Magyar Cukor 550, Izzó 785, Östermélő 285, Bőripar 105, Pamut 288, Karton 118 ezer korona.

Döntő fordulat előtt a cseh-magyar kereskedelmi tárgyalás

A budapesti cseh követ váratlanul Prágába utazott

Amint ismeretes a cseh-magyar kereskedelmi tárgyalások előkészítése már hónapok óta húzódik, anélkül, hogy a tárgyaló felek között a végleges megállapodásra vonatkozólag kellő egyetértés létrejöjjék volna s a már több ízben bejelentett cseh-szlovák bizottság mind a mai napig nem érkezett meg Budapestre. Időközben megalakultak a ma-

forrásból értesülünk, Vavrečka Hugó a cseh-szlovák köztársaság budapesti követe a tegnapi nap folyamán sürgős távirati meghívásra Prágába utazott, hogy ott részt vegyen azon a hétfőn megtartandó interminiszterális konferencián, mely hivatva van, hogy a cseh-magyar kereskedelmi szerződésre vonatkozólag a végső döntést meghozza.

Ha ez az interminiszterális konferencia — amint remélhető — kedvező irányban dönt, a cseh delegáció még e hét közepén Budapestre érkezik s a kereskedelmi tárgyalások haladéktalanul megkezdődnek.

Aktív az októberi külkereskedelmi mérleg

A behozatal kétharmad része textiláru

A Statisztikai Hivatal által összegyűjtött adatok alapján Tormay Béla miniszter tanácsos most hozta nyilvánosságra az október havi külkereskedelmi mérleget, mely 24 millió korona aktívummal zárul, miután a behozatal értéke 76,6 millió, a kivitelé pedig 79,0 millió aranykoronával szerepel.

A behozatal tételei között a legnagyobb emelkedést a textiláruk mutatják, melyeknek behozatalát október elején szabadították fel. A pamutszövetek ugyanis a szeptember havi 11.016 métermázsáról 17.217 métermázsára, a gyapjuszövetek mennyisége pedig 5166 métermázsáról 7050-re emelkedett. Ez a két tétel több mint kétharmada a behozatal egész értékének, ami részben azzal magyarázható, hogy a korlátozások miatt felhalmozódott áru egy tömegben importálódott az országba.

A kivitel terén a legnagyobb emelkedés a vágó- és igazállatoknál mutatkozik, melyeknél a kiviteli érték 5 millióról 9 millióra emelkedett.

REMA

gyorsszámológép

a technika csodája!

Kizárólagos vezérképviselet:

BIRÓ ÉS ECKSTEIN
V. ker., Vörösmarty tér 3. szám
Telefonszámok: 126-06, 46-23

BRILLIANSOKAT
gyöngyöket, régiségeket mindenkinél drágábban vesznek Székely Emília, Rákóczi-utca 57 (Teréztemplommal szemben)

Törvény készül a magánalkalmazottak szolgálati viszonyairól

Meg rövidített a felmondási időt, elkobozzák a végkielégítési igényt — Magánjogi szankciók helyett 2 hónapi elzárás — Az OKISZ díltól foglalt a negyensonkötőt "szociális" törvénytervezet ellen

A legközelebbi időben került ankét-szerű tárgyalásra a magánalkalmazottak szolgálati viszonyairól szóló törvénytervezet, melyet a kereskedelemügyi miniszter az érdekképviseleteknek már régebben megküldött, s amellyel a munkaadók és alkalmazottak egyesületi jelenleg foglalkoznak.

Nagyfokú rövidítási volna a magánalkalmazottak szolgálati viszonyának ügyét a magántisztviselők magánügynökekné tekinteni, amely fölött a társadalomnak közelítően nem érdekelt rétegei közöttben térhetnének napirendre; a magántisztviselők és kereskedelmi alkalmazottak szócikre kérek főmégének szociális helyzete az egész társadalom békéjére döntő jelentőségű, nem is szólva a gazdasági életről, amelynek nyugodt menete és fejlődése az alkalmazottak megnyugtató gazdasági helyzete nélkül el sem képzelhető.

Az alkalmazottak szervezeteinek mozgalma mellett ennek az egyszerű igazságok tudható be, hogy mindazok az országok, amelyek iparuk, kereskedelmük és gazdasági életük fejlesztésére céltudatos eszközökkel törekednek, már régen megvalósították azokat a szociális alkotásokat, amelyek az alkalmazottak megnyugvásának ügyét szolgálják.

A betegség és baleset elleni biztosítás intézményén kívül minden nyugvateurópai állam gondoskodott már az alkalmazottak *agykori biztosításáról*, a munkanélküliség eseteire szociális segélyről és egyéb ilyen szociális intézményről. Magyarországon a betegség és baleset elleni biztosítástól eltekintve mindezek az intézmények hiányoznak, sokszorosan fokozott jelentősége van tehát annak a törvénynek, amely a szolgálati viszonyt lesz hivatva szabályozni, minthogy ez az egyedüli törvény, mely az alkalmazottak jogait körülírja és védelemben részesíti.

A magyar bíróságokat elismerés illeti, amiért azokat a mulasztásokat, melyeket a közhatalom bíratosai és a magyar törvényhozás szociálpolitikai téren elkövettek, igyekeztek oly liberális joggyakorlat kifejtésével pótolni, mely az alkalmazottakra nézve kedvező törvénymagyarazát útjára a szociális megnyugvás gondolatát tartotta szem előtt.

Igaz, hogy az a liberális joggyakorlat az egyes munkaadókra volt kénytelen hátrálni azokat a terheket, amelyeknek súlyát megfelelő szociálpolitikai alkotások esetén a társadalom összes rétegei viselnék s igaz az is, hogy az egyes munkaadók által viselőnek terhek sokkal súlyosabbak a munkaadókra, mintha csupán a szociális intézmények fenntartásának költségében volnának kénytelenek az adófizetők többi rétegeivel osztani. — A kereskedelmi és ipari vállalatok azonban panasz nélkül viselték e terheket, mert a szociális béke értékét nagyon jól ismerik.

A kereskedelemügyi miniszter által szétküldött törvénytervezetről megállapítható, hogy hogyan nem szabad szociálpolitikai törvényeket tervezni.

Egy törvénytervezet, amely az alkalmazottak végkielégítésének mai jogrendszerünkben is megfelelő intézményét egyszerűen elkobozza, s amely éppen a mostani válságos gazdasági helyzetet tartja alkalmasnak arra, hogy az ügyítés tömeges elbocsátás előtt álló magántisztviselők és kereskedelmi alkalmazottak felmondási idejét meg rövidítse, — egy ilyen törvénytervezet alkalmas lehet akár a szociálpolitikai tudatlanság dokumentálására, akár a társadalom békéjét fenyegető tömeges mesterséges nyüznyésére, a szociális törvényalkotás tisztas címet azonban e tervezet egészen jogtalanul bitorolja.

Nem kell nagy látóképtelenség annak a felismeréséhez, hogy a közreadott törvénytervezet egy eredetileg nyilvánvalóan más szellemben készült tervezetnek a megsemmisítése és kicserélése útján született. Számos megnyugtató szociális rendelkezés van benne ugyanis, ám ezeknek a szankciókat egy láthatatlan, de nagyon jól felismerhető piros ceruza keresztül húzta,

Igy szinte kömökösnek hat, hogy a törvénytervezet részletesen felsorolja azokat az eseteket, amidőn az alkalmazott a szolgálati viszonyt azonnali hatállyal felmondhatja, ellenben teljesen hiányzik a tervezetből annak a megállapítása, hogy ilyen esetekben az alkalmazottnak mire van igénye. Haszonképpen hiányzik a munkaadó azonnali hatályú felmondásának jogkövetkezménye is. És mit szóljunk ahhoz a rendelkezéshez, amely lehetővé teszi, hogy a munkaadó az alkalmazottat a szolgálati viszony megszűnése után egész életre eltilthassa önálló vállalat létesítésétől és más alkalmazás vállalatától, — anélkül, hogy az alkalmazott ezért a tilalomért,

amely őt teljes télienségre kárthatja, bármit is követelhetne. Ebből a néhány kiragadott példából is látható, hogy alkalmazottak és munkaadók válsága erre a tervezetre egyöntetű lesz és nem lehet más, mint az: ha a kormány nem tud az alkalmazottak helyzetén javító szociálpolitikai alkotásokkal járni, egy oly törvényből, amely szerzett jogok elkobozását csak a társadalmi béke veszélyeztetésére alkalmas, sem a munkaadó, sem az alkalmazott nem kér. S csak a humor kedvéért említhetjük, hogy megfelelő magánjogi szankciók biztosítása helyett a törvénytervezet úgy látszik azzal igyekszik népzsorúságot és olesó tapsokat szerezni, hogy több hónapos elzárással bünteti azokat a munkaadókat, akik bizonyos vonatkozásokban kötelezettségeiknek nem tesznek eleget.

Az OKISZ legutóbbi tagösszejövetelén Szarka István dr. ismertette az alkalmazottak szolgálati viszonyának szabályozásáról szóló törvénytervezetet. Az Országos Kereskedői és Iparosképviselet egyhangúlag magáévá tette az előadó előterjesztést s annak alapján fogja észrevételeit a kereskedelmi minisztérium elé terjeszteni.

A gyapjuszövet fűzők vámvédelme a „Fésűsfonó“ kedvezményezése miatt

Miért késik a cseh-magyar kereskedelmi szerződés

Néhány évvel ezelőtt teljes esendben és feltűnés nélkül alakult meg a Kohner-cég és az Első Magyar Fésűsfonógyár, melynek létesítéséről a nagykövetség csak akkor szerzett tudomást, amidőn a térségi konjunkturna idején a vállalat papírjait szerepeltetni kezdték azok között az értékek között, melyek iránt talán éppen azért mutatkozott érdeklődés mert a laikusok előtt nem volt világos, hogy tulajdonképpen milyen ipari üzemet reprezentálnak.

Pedig a Magyar „Fésűsfonó“ megérdemli, hogy a közvélemény közelebről is tájékozódik működéséről. Ennek az alapításnak köszönhető, hogy a magyar textilárak vámsza mázsás súllyal nehezednek a fogyasztóközönségre és számos területük forgalmi árának több mint 10%-a a vámok rovására írható. Viszont lehetjük, hogy a hosszú hónapok óta húzódozó előkészületei munkálatait ellenére a magyar-cseh kereskedelmi szerződés megkötése még mindig nem érkezett döntő fordulathoz, s, hogy a csehszlovák kormányának kevés hajlandósága van arra, hogy a cseh textilárak importálásának megakadályozása esetében a magyar nyerstermények Csehszlovákiában való exportálását megengedje.

Jól értesült helyről azt a szinte hiteltelenség hangzó információt nyertük,

hogy a kormány az önálló vámtarifára vonatkozó törvényjavaslat betervezése előtt szerződés jellegűen a hatályval bíró megállapodást létesített a Fésűsfonóval — mely fésűs gyapjufonóból készít főmön minőségű gyapjuszövetet — s ebben a megállapodásban szigorúan korvonalozott vámvédelmet biztosított a Fésűsfonógyár ipari termékei részére.

Ennek a vámvédelemnek következménye, hogy a kormány a vámtételek megállapításánál nem tett különbséget az egyes áruk minőségére között, úgyhogy a nem fésűs fonóból készült olcsóbb minőségű szövetek árnyalag még magasabb árnak sújtja, mint a fésűs fonóból készült cikkeket, s ezek a vámtételek meghaladják az áru értékének 100%-át.

Ilyen körülmények között bizonyos mértékig érhetővé válik a cseh kormány tartózkodó álláspontja, s a magyar kormányának annál inkább el kell szánnia magát arra, hogy egyoldalúan szubjektív alapon álló iparvédelmi politikáját méréselje, mert ez fontos érdeke a fogyasztóközönségnek, a kereskedelemnek, s a külkereskedelmi szerződések megkötésének kérdésével kapcsolatban az egész magyar gazdasági életnek is.

Beraktározás ürügye alatt kijátszák a végeladási tilalmat

A kerületi előjáróságok közbelépésére készülnek

A versenyviszonyok kiélesedése következtében, különösen az utóbbi hónapokban, gyakran előfordult, hogy egyes cégek tömeges és gyors vásárlásra ingerlő hirdetésekkel, vagy pedig végeladással, illetve kiárusítási hirdetésekkel igyekeztek vonzóközséget szerezni. A szakmai érdeklődés kíváncságra a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara az érdekképviseletet meghallgatásával, az OKISZ javaslatára azt az elvi határozatot hozta, hogy a gazdasági pangás tartama alatt ily végeladások és kiárusítások nem engedélyezhetők.

A nehéz gazdasági viszonyoknak tudható be, hogy ezt az elvi tilalmat egyes vállalatok kerülő utakon igyekeznek kijátszani s erre a célra a beraktározási vállalatokba elhelyezett kereskedelmi árúknak végeladászerű kiárusítását használják fel.

A békésgazdaság idején is rendkívül nagy kárt okozott egyes kereskedelmi szakmáknak a beraktározási vállalatok által támasztott illegitím verseny, amellyel szemben megfelelő törvényes rendelkezések hiányában a kereskedelem teljesen védtelen volt. A beraktározási vállalatok egy része ugyanis eltérve attól az eredeti rendeltetésétől, pénzközlésen nyújtásban kapcsolatban kereskedelmi árúkat is elforgadott beraktározására abból a célból, hogy az adós békésedése esetén ezeket az árúkat nyitvános árverésen eladhassák. Ez

nyilvánvalóan az ipartörvény 51. §-ában foglalt kiárusítási tilalom megkerülése volt, azonban a leleltetésre használt jogi formák a tilos cselekményeknek is büntetési jogot biztosítottak.

Az új ipartörvény életbeléptetésekor kiadott beraktározási szabályrendelet éppen ezeken a tapasztalatokból okulva eltiltotta a beraktározási vállalatoknak mindennemű kölcsön ügyletét.

A gazdasági viszonyok leromlása és a verseny kiélesedése, nem utolsá sorban azonban az árufedezésre nyújtott úszoraközlésnek eltarapódása újban ismét életre keltették a tisztességtelen versenynek ezt a formáját, amely ismét kezd felbukkanni.

Úgy értesülünk, hogy a székesfőváros kerületi előjáróságai, amelyek a beraktározási szabályrendelet ellenőrzésére hivatottak, kellő szigorral fogják kezelni ezeket a visszaéléseket, s a bejelölt esetekben a beraktározási vállalatok tulajdonosait az iparengedély megvonásával büntetik.

Küszöbön a kamarai választás

A fővárosban tavaszok, a vidéken még előbb lesz az új választás

Ismeretes, hogy a kereskedelmi és iparkamaráknak, mint a kereskedelmi és ipari érdekek hivatalos képviselőinek, minden kereskedő és iparos egyen évi helyben lakás után kötelezően tagjává válik s így — különösen a mai gazdasági viszonyok között — nagy jelentősége van a kamaráknak, melyek arra volnának hivatottak, hogy a kamarai törvényben körvonalozott feladataik mellett

a kormány agrárirányzati politikájával szemben merkantilista követeléseknek adjanak erőlyes kifejezést.

Ezt a hivatást a kereskedelmi és iparkamarák nem mindig és nem minden tekintetben képesek közmegelegedésre teljesíteni, aminek elsősorban a kamarai tagok összetállása az oka.

Budapesten 1920-ban volt az utolsó kamarai választás, amikor is az akkori közhangulat hatására a választást irányító érdekképviseletek arra törekedtek, hogy a választást harcokkal egyjuttató igazolást tagjait lehetőleg megkíméljék, s megakadályozzák azt, hogy a politikai vonatkozású kérdések a kamarai életbe is behatoljanak. Ezt a célt sikerült is elérniük, s a választások mondhatni minden igazolási lista alapján, mert a magyar gazdasági élet kipróbált vezetői súlyos és eredményekben káros engedményeket tettek a kereskedői és ipari körökben is lábra kapott úgynevezett „keresztény irányzatnak“, melynek keretén belül természetesen leginkább a szélsőséges elemek érvényesültek.

Ennek a paktumnak köszönhető, hogy a kamarai rendes tagok sorából többek között hiányzik báró Ullmann Adolf, Weiss Fülöp, báró Kohner Adolf, dr. Reisz Jenő, Chorin Ferenc, Holzer Sándor, Bartos Armin s a magyar gazdasági életnek több olyan vezető egyénisége, akik hivatalosan lettek volna a kamarai belső életére aktív befolyás gyakorolói. A hibán ugyan némileg segített a kamarai elnöksége azáltal, hogy megfelelő szakértői közreműködést levezetőtagokul való meghívással biztosította, de még a levezetőtagok sorából is hiányzik például Eber Antal, Hantos Elemér, dr. Siechmann Bernát, dr. Makai Ernő, dr. Stein Emil és még számosan, akik csupán az egyes szakcsoportokban találtak elhelyezést.

Ezzel szemben a rendes tagok csoportjának szép számmal vannak képviselve azok, akik kizárólag úgynevezett közéleti érdemeik elismerésül jutottak a kamarai tagsághoz, de szerényen a háttérbe húzódtak ott, ahol érdemleges és szakszerű gazdasági tevékenység kifejtésére van szó. Ilyen körülmények között nem lehet esodálni, hogy a fővárosi kereskedői és iparosi — noha teljes mértékben meg vannak elégedve a kamarai tisztviselők tevékenységével — örömmel várják azt az időt, amidőn tavaszkor

ismét a szavazóurna elé járulhatnak, s lehetővé tehetik, a budapesti kamara megfelelő reorganizálását.

A vidéki kamarák helyzete még sokkal kedvezőtlenebb mint a fővárosi, mert áll van vidéki kamara, melynek választott tagjai a törvény rendelkezése ellenére, ne több mint 10 év óta foglalnak el helyüket a kamarában, melyek így csak látszólag képviselik a közéletükbe tartozó kereskedőket és iparosokat.

Walkó miniszter kilátásba helyezte, hogy a vidéki kamarai választások melletti megtartása iránt haladéktalanul intézkedni fog.

Ezek a választások mindenesetre képet fognak nyújtani a vidék kereskedelmének és iparának hangulatáról,

Legjobb svájci órák
Orsiai választásokban, béke minőségben, javítások saját műhelyekben legjobban készítettek.
Schöwwald Imre
IV. ker., Bécsi uca 5., Deák Ferenc uca sarkán

Tömeges birságotolások a behozatali kérvényekért

A kérvényt elutasítják: a birságot behajtják

Valóságilag lidérenyomástól szabadult meg a kereskedelem, amikor hosszú és szívós küzdelem után a kormány végre megszüntette a behozatali tilalmakat, melyek teljes elsvadással fenyegettek nemcsak a kereskedelmet, hanem a feldolgozó ipart is.

A behozatali tilalmak megszüntetésével a kereskedelem végleg lezártnak tekintette azt a szomorú gazdasági korszakot, amelynek leűntésével végre lélekzethet juthatott a gazdasági életműködés.

Érlehető elkeseredést keltett tehát a pénzügyi kormányzat az intézkedése, amely a behozatali kérelmeknek bélyegilleték szempontjából való revízióját rendelt el, s amelynek eredményeként most tömegesen elutasítják a kereskedelmi és ipari vállalatoknak azokat a *factési megállapodásokat*, amelyek bélyegilleték és birság fejében milliókra menő összegeket befizetését követelik.

A bélyegilletékekről szóló szabályok értelmében ugyanis a behozatali kérvényeket a *behozni kívánt áru értéke szerint* igazoló számlákhoz illethetnek, azaz a felblyegíteni. Miután pedig meg az egyenlő árú értéke is, azoknak minősége szerint, rendkívül különböző, minden folyamodó saját számlája szerint róttá le az illethet, ami nemcsak az illethet szabályok szerint helyes, hanem az igazságnak is egyedül megfelelő.

A pénzügyi kormányzat azonban a maga kicsinyes finanszempontjából nem tartotta kielégítőnek ezt az állapotot, s egyságrakat állapított meg az illethet lerovására, hogy pedig oly magas összegekben, meg az illethet az olcsóbb áruvett árú cikkeknél szinte elviselhetetlenül magas volt, annál is inkább, mert a kereskedő vagy piaros rendszerint csak egy számdrészlet kapta meg, és két mennyiségnek, az illethet ellenben az egész kérelmezett mennyiség után kellett fizetnie.

Ezeket az egyságrakat azután a pénzügyminiszter az OKAB javaslatára folytonosan emelte, anélkül azonban, hogy az egyságrakat közhírré tette volna, s így a kereskedelemt és ipar egyáltalán nem szerezhettek tudomást arról az alapról, amely szerint a bélyegilleték lerovandó lett volna.

Most azután megtörtént az a szinte hihetetlen eset, hogy ezeket a már régen irattárba helyezett kérvényeket a pénzügyminiszter kiemelte s mindazoktat a cégeknek, amelyek e nyilvánosságra hozott egyságrakat figyelembe nem vették, háromszoros létszámmal sújtja. De nemcsak azok után a kérvények után vetik ki ezt a magas birságot, amelyekre a miniszterium —

habár csekély részben is — az engedélyt megadta, hanem

birságot rónak ki azok után a kérvények után is, amelyekre a behozatali egyáltalán nem engedélyezték.

Miután pedig a miniszterium a behozatali kontingenseket folytonosan szűkítette, egyes hónapokban pedig az engedélyek kiadását egy-

Ezentúl csoportokban léptetik életbe az új vámteteleket

Emelések a láthatáron

A vámtarifa törvényhozási tárgyalása alkalmával a kormány nem sikerült nyilatkozatra bírni arra vonatkozólag, hogy mikor szándékozik életbe léptetni az új vámtarifát, s a kormány mindössze annak a kiintézésre szorított, hogy a beosztásban és áruszámlájában is teljesen átdolgozott új vámtarifa tanulmányozására a vámközlegnek hosszabb időre lesz szükségük, tehát az életbe léptetés rövidesen nem történhetik meg.

A gazdasági közvélemény általában január 1-ére várta az új vámtarifa életbe léptetését, s annál inkább megerősödött ez a feltevés, mert a kormány az erre vonatkozó hírlapi közleményeket sohasem cáfolta meg.

Ezzel szemben a helyzet az, hogy a legfontosabb behozatali cikkeknek, nevezetesen mindazokra az árukra, amelyek az elmúlt hónapokban szabadultak fel a behozataltilalom alól,

az új vámtetelek már is érvényben vannak

minthogy a kormány a behozatali tilalom megszüntetésével egyidőjűleg a régi vámtarifa beosztásának megtartásával ugyan, de már az új vámteteleket léptette életbe. Ig: történt ez az egyik legfontosabb behozatali cikkünknek, a textilárunknak is.

Az mint most illetékes helyen értesülünk,

a még életbe nem léptetett új vámteteleket a kormány nem egyszerre, január hó 1-ével szándékozik életbe léptetni,

hanem árusoprtok szerint még új-évi előtt fokozatosan felelmei a vámteteleket az új tarifa nivójára. Az első árusoprt, amelyre ez a rendelkezés már meg is történt, az illatos olajok és szappanok árusoprtja volt, amelynek vámtételeit az új vámtarifa XVI. fejezetének 366-369 tételszámai tartalmazzák.

általán beszüntette, vannak cégek, amelyeknek most 10-12 olyan kérvény után kell birságot fizetniük, amelyekre engedélyt a kormány intézkedési miatt nem kaphattak, de amelyeknek beajutására őket a kormány buzdította.

Az Országos Kereskedő és Iparos Szövetség ezzel a kérdéssel foglalkozva, elhatározta, hogy e birságoknak hivatalból való törlesére tesz a kormánytól előterjesztést, hivatkozva arra, hogy az illethet nem kellő lerovása kizárólag a kormány mulasztásának, nevezetesen az egyságrak közzététele hiányának a következménye, s egyébként is a kereskedelemnek már nincs módjában ezeket a behozatali költségeket az áru árába belekalkulálni.

kozik, s a kormánybiztos erőnyk közlelésének kell tulajdonítanunk azt is, hogy a tej ára literenként 200 koronával esökkent.

Ezek az adatok szemléltető módon igazolják, hogy a kormánybiztos mennyire felelt meg a személyéhez fűződő várakozásoknak, s szomorú elégtételt szólnak azoknak a szakembereknek, akik évek óta hangoztatják, hogy a drágaság problémáját nem lehet díltans ötletekkel megoldani.

A postacsomagok forgalmi adója: a dóm 25 százaléka

A panaszokat adóemelésrel orvosolták

Lapunk múlt heti számában hírt adtunk a postahivataloknál működő forgalmi adókielrendeléseknek arról a sérelmes eljárásáról, amelyet a külföldi postacsomagokban érkező áruk forgalmi adójának a kiszámításánál követtek, abban az esetben ugyanis, amíg az szállítólevélhez számla nem volt mellékelve, az adóügyi kiendelések a *forgalmi adót a vám 60%-ában állapították meg*, ami különösen az új vámtetelek életbe léptetése óta mutatkozott elviselhetetlennek, *mint-hogy az új vámközleg egyes cikkeknél az áru értékének 100%-át is meghaladja, a forgalmi adó tehát 3% helyett 60%-ot tett ki.*

Az Országos Kereskedő és Iparos Szövetség, amíg az sérelmes eljárásról tudomást szerzett, azonnal sürgős előterjesztéssel fordult a pénzügyminiszterhez, amelyben ennek a tarthatatlan helyzetnek a megszüntetését kérte.

A pénzügyminiszter a hivatalos lap szombati számában közzétett 159,844 sz. rendeletében megváltoztatta ezeket a sérelmes rendelkezéseket és elrendelt, hogy a vámkötelezés áruk behozatala alkalmával fizetendő általános forgalmi adót a *posta- és utasforgalomban mindenkor az áruért fizetett vám 25%-ában kell megállapítani* és a vámmal együtt befizetni.

Mindenestre haladás a jelenlegi helyzettel szemben, hogy a vám 60%-a helyett 25%-ot kell forgalmi adó címén lefizetni, ellenben határozott visszaesés és óriási mértékű adóemelés foglaltatik abban a rendelkezésben, mely szerint a vámnak ez a 25%-a a jövőben nem egyszerű biztosíték fog szolgálni, amelyből a számla bemutatása esetén a 3%-ot meghaladó többlet visszakövetelhető, hanem ez a 25% a tényleg esedékes forgalmi adó.

Ez más szóval azt jelenti, hogy a postacsomagokban érkező áruk forgalmiadójának a lerovásánál a számla szerinti érték többé már nem irányadó, hanem egyedül a vám összegét kell a forgalmiadó alapjául venni.

Ha pedig tekintetbe vesszük, hogy egyes árucikkek vámjára az áru értékének 80-100%-át is eléri, ez a *forgalmiadó-rendelet nem jelent egyebet, mint a vámközleg forgalmiadó címén történő újabb 25%-os emelését*, amely éppen a gyengébb minőségű olcsó árukat fogja ismét drágítani.

Valóságos gyűnként hat ilyen körülmény között a rendelkeznek az a kitétele, mely e „reformot” a „felmerült panaszok megszüntetése érdekében” tartotta életbe léptetendőnek.

Azt hisszük, a kereskedelem és az ipar szívesen feloldja a pénzügyminisztert ugyanebben a rendeletben felt ama igérete alól, mely a forgalmiadónak a vám bizonyos százalékában való megállapítását általánosságban minden árnemre kijelölésbe helyez.

»ATLASZ«
GYAPJÚ ÉS PAMUTÁRU KERESKEDELMI RT
EXPORT-IMPORT. TEXTILÁRU 16
BUDAPEST, V., MÉRLEG UCCA 12. SZÁM

Bloch és Fischer
róvia, szóvitt és
norinbergi áru
nagykereskedés
Budapest, VII. Károly körút 13

Réti Sándor és Tsa
pozitív- és bledárnyagykereskedés
Károly körút 15. szám

Telefon: 129-98. Sürg.-cim: Sírumpfekete
Gutfmann és Fekete
Költől, szóvitt- és tricótáru nagykereskedése. Harisnyók és kesztyűk saját gyártása. Különlegességek: Divatos költől női kabátok, téli, nyári sportruházat, selyemkesztyűk és selyemharisnyák
Budapest, Deák térs (Anker palota)

A Ripka-féle „olcsósági hullám”, Minden megdrágult az olcsósági akció óta

Körülbelül három hónapja, hogy Ripka Ferenc, a főváros gézműveinek igazgatója arra a kettős feladatra vállalkozott, hogy egyrészt letörje a drágaságot, másrészt pedig magasra emelkedve az általa utnak indított olcsósági hullámon megteremtje az egységes polgári frontot. Az a taktikai összefüggés, mely Ripka Ferenc kormánybiztos programjának két sarkalatos pontja között mutatkozott, már eleve bizonyos tartózkodásra kellett, hogy indítson minden elfoglaltan bíráló, mert súlyos gazdasági problémák megoldása politikai sakkhúzókkal egybekapcsolva nehezen képzelhető el.

Most három hónap eltelté után időszerű, hogy tárgyi adatok alapján körszemlélet tárjunk, miképpen

sikerült Ripka Ferenc kormánybiztos olcsósági akciója, összehasonlítva a közszükségleti cikkeknek augusztusi és novemberi árát.

Ebből az összehasonlításból kiderül, hogy az olcsósági akció megkezdése óta a tojás 1500 koronáról 2500 koronára, a tea vaj 80,000 koronáról 100,000 koronára, a telen tőr 10,000 koronáról 22,000 koronára, a sovány tőr 7000 koronáról 14,000 koronára, az ementáli sajt 68,000 koronáról 90,000 koronára, a disznósajt 50,000 koronáról 55,000 koronára, a kolbász 54,000 koronáról 64,000 koronára, a zsirszalonna 37,000 koronáról 40,000 koronára drágult, s emelkedett — bár lényegtelenül — a lisztnek és kenyérnek ára is.

Az áraknak hozzávetőleges stabilizálódása csupán a huszonnégy mutat-

KÖZGAZDASÁGI HIREK

A kereskedelmi miniszter pártolója az OKISZ adóhalasztási kérelmét. Amint ma szombaton megírta az Országos Kereskedő és Iparos Szövetség elterjesztésével fordult a kereskedelmi és pénzügyminiszterhez, melyben azt kérte, hogy az általános kereseti adó befizetésének határideje február közepéig hosszabbítsák meg azoknak a kis- és közepes vállalatoknak, akik 200 aranykoronánál alacsonyabb összegű kereseti adóval lettek megterhelve, s rámutatott arra, hogy ez annál is inkább lehetséges, mert a kereseti adó várossal járó jövedelem és így a szociális programra nézve nem befolyásol.

Az előterjesztés elintézéséig a kereskedelmi miniszter letrattal fordult az OKISZ-hez, s — méltányolva a halasztás mellett szóló pénzügyi és szociális szempontokat — közölte, hogy az elintézésre illetékes pénzügyminiszternek figyelmeztető ajánlotta az OKISZ javaslatát, mely így remélhetőleg rövidesen megvalósul.

Az utóállamok kereskedelmi és ipari érdekvédelmeinek közös értekezlete. Az osztrák gazdasági testületek vezetősége azzal a tervvel foglalkoznak, hogy az utóállamok kereskedelmi és ipari érdekvédelmeit tavasszal közös konferenciára hívják meg Bécsbe. Az értekezlet az utóállamok gazdasági közlekedésének előmozdítására törekedne.

Végleg meghíúsított a fűzés tárgyalások a Belvárosi Takarékszövetkezet és a Fabank között. Már több hónap óta bizalmas tárgyalások folytak a Belvárosi Takarékszövetkezet és a Fabank között egy esetleges fűzés dolgaiban. Ezek a tárgyalások egy alkalommal már-már meggyezésre vezettek. Újabb azonban egyre inkább szaporodtak az ellentétek a két tárgyaló fél között, míg aztán a napokban áthidalhatatlan tárgyi és személyi nehézségek merültek fel s ennek látként a tárgyalások most már teljesen megszűntek. A Fabank — hír szerint — egyelőre nem szándékozik más bankkal szemben emiatt tárgyalásokba bocsátkozni.

Walko kereskedelmi miniszter követi a szalámigyárak és az agrárkörüket. A legutóbbi napok során Walko kereskedelmi miniszter újabb kísérletet tett arra nézve, hogy a szalámigyárak és az agrárkörüket között támadt ellentéteket kiegyenlítse. A szalámigyárak tudvalegleg ragaszkodnak ahhoz, hogy az ideai exportkampányt — melynek során mintegy 300 milliórd korona értékű szalámint akarnak külföldre továbbítani — csak külföldről, vámentesen behozandó olcsó húsmelekből készült szalámmal bonyolítsák le. A belöldi magas húsárak mellett a szalámigyárak — állítják — egyáltalán nem tudnak konkurenciatépus áruval megjelenni a külföldi piacokon. Az agrárkörüket természetesen a legnagyobb mértékben ellenzik a szalámigyáraknak azt a kívánását, hogy a környező államokból feldolgozásra vámentesen hozzanak be olcsó húst s Walko kereskedelmi miniszter — legjobb helyről nyert információkon szerint — most egy oly közvetítő javaslatot akarja egymáshoz közelebb hozni a két érdekeltséget, hogy a feldolgozandó szalámnak legalább egy részét olcsó külföldi hússal fedezhessék a szalámigyárak. A közvetítő javaslat most felcsúsz az agrárkörüket, illetve a földművelésügyi minisztérium előtt s az eddigi szempontok szerint az agrárkörüket egyelőre szemmel nem hajlandóságot nem mutatnak arra nézve, hogy engedjenek merev, elutasító álláspontjukból.

Emelkedett a munkanélküliség száma. Az elmúlt hónapban a munkanélküliség száma Magyarországon 15 százalékkal emelkedett. November 1-én a szakaszvezeték statisztikája szerint 30.130 munkanélküli volt. Ebből Budapestre esett 16.715 (-149), a vidékre 13.405 (+424).

A bankok újabb lépésekre és szűkítésekkel szembe fordították a vállalatokat. A gazdasági életben lehetőleg csöndben, de annál szívesebben folynak a további lépések. Újabb igen sok bank intézett megkeresést az érdekeltséghez tartozó vállalatokhoz, amelyben további lépéseket sürget. Vannak olyan bankok is, melyek egyenesen a hitelek megvonásával fenyegetőznek, ha a kívánt redukción nem történnek meg a legrövidebb idő alatt. Akárhány vállalatot a bankok fellétele igen kínos helyzetbe hoz, miután érthető módon ragaszkodni akarnak egyes jól bevált hajtviselőkhöz. Újabb példának az Olaszbank intézett megkeresést néhány vállalatához.

A TEBE néhány napon belül megteszi jelentését az aranyértekezlet hazai alkalmazhatóságáról. A bizottságban, mely legutóbb a német aranyértekezlet tanulmányozására Berlinbe utazott, helyet foglalt a TEBE egyik delegáltja, dr. Szász György is. Dr. Szász megérkezése óta állandóan dolgozik a németországi tapasztalatainak összegzésén, s jelentése rövid időn belül az illetékes fórumok előtt fog felelni. Miként értesülünk, a TEBE feltétlenül az aranyértekezlet mielőbbi bevezetése mellett fog állást foglalni, de hangsúlyozni fogja mindazonk a szempontoknak a figyelembevételét, melyeknek — az eddigi tapasztalatok szerint — feltétlenül érvényre kell jutniuk az aranyértekezlet kibocsátásakor. A jelentés rezüméje az lesz, hogy megfelelő adórevizió nélkül az aranyértekezlet csak ronthat, de nem hozhat javulást a gazdasági életben.

Budapest áruforgalma. A főváros statisztikai hivatala Budapest áruforgalmának közel 2 millió métermázsás emelkedéséről számol be az előző évhez viszonyítva.

GROSZ ADOLF
33
Postó és kézművárnagykereskedése
Budapest, V. kerület
Vilmos császár út 12
Szombat és tünnepnap zárva

Deutsch Mór és Fiai
Vilmos császár út 6 85
Férfi-, női- és gyermekruhagyár. Szűrméruhágyár. Postó- és bélesárak nagyban

Pajor és Griesz
30
postó- és bélesárak nagykereskedése
Budapest V, Bálvány uca 5

Posttőkereskedelmi vállalat
Magyar Kontéktó-Művek R-T. Wesselyényi uca. 2. sz.
Textil-osztálya (Károly körút és Wesselyényi uca sarkán) 78
Postó-, béle- és textilárak nagyban eladás

Erasmó M. Reda Biella
41

Textilwaren aller Art
Repräsentanz von Textilfabriken

ULLÓI ÚT 5. BANKHÁZ
Pénzkezesőnt mindenkinek előnyösebben folyósít mindenre

SUGÁR ARNOLD
Gyártóház Budapest V, Sas uca 29.
Kendő-, szobakendő- és divatruhágyár-kereskedő. Állandó és raktár.

26 **Legjobb minőségű férfi- és nőiszövetek legolcsóbb bevásárlási forrása**
FRIEDMANN FARKAS
Divatruház V, Király uca 11. sz.
Eladás nagyban és kicsinyben!!

Pártoljuk a hazai ipart!
Schwartz és Hirschberg
panmizsüvel- és bélesáranyagkereskedők
A Budapest — Wársdorfi Panmizsüvelgyár R-Társ. egyedülrítőt lerakata. Budapest V, Zrínyi uca 15 48

Tűz ellen biztos a harcod, ha veszel MINIMAXOT!
104
MAGYAR MINIMAX RT.
BUDAPEST, VI., ROZSA UCCA 85. SZAM

Danubia szállítványozást és braktározást vállal
Ungár Sándor és Miklós, Budapest IX, Ráday uca 45
Telefonszám: József 39-95
Vámkezelés. Nemzetközi szállítványozás
Tömegraktározás. Bútorszállítás 38

Csomagolópapíros 64
LÉVAI SANDOR
papíranyagkereskedésben.
Telefón: Budapest, VI., Andrásy-út 35
199-00, 180-18

PLATSCHEK VILMOS
25 férfiruha áruház
Budapest IV, Károly körút (Központi városház) Telefón 11-78

KLINGER IG.
gyapjúszövet-gyárainak:
Neustadt an der Tafelflokte i. B. Jungbunzlau i. B. Kratzau i. B. Dalowitz i. B.
vezérképviselete Magyarország számára Bécs, Zeilinkagasse 4

Perfekt magyar-német **gép- és gyorsíró**
bármily gépirás-munkát, sokszorosítást, francia nyelvű leírást vállal saját írógépjén. Található d. u. 3 1/2 órától este 6-ig. Cim: rajeci Burlán Sarolta I, Krisztina-kr 101, II. 19 a délvastuti szakasz-megállóval szemben

Eibenschütz S. Sándor
szövetáru-nagykereskedése
V, Sas uca 4 Legnagyobb raktár az országban és férfi szövetekben

FOGÁSZAT-DENTIST
MÁRFAI ARTÚR ALL. VIZSGÁZOTT FOGÁSZ
IV. KÁROLY KÖRÜT 26

WARENHAUS KLEA
VI, MARIAHILFERSTRASSE 85-87
SOLIDESTES, BILLIGSTES KAUFHAUS, WIEN

EPSTEIN és PFEIFER
TEXTILÁRU-NAGYKERESKEDÉS
BUDAPEST, V SAS UCCA 6 31

Pártos, Grosz és Tsa
postó-, bélesáranyagkereskedés
VI, Király uca 8
42 Nagy választék: *Elbörta, Szendvirségi, sültöltő, Rösszálított és kocsi-postókóban*

Kovács Ernő
13 posztóanyagkereskedés
Budapest V, Nagykorona u. 13

Hoiczor Viktor, Budapest
ékszerész, arany- és ezüstműves
Gyár és raktár: IV. Károly körút 10 (félem).
Vilamos erőre berendezés. Készít rindenteltékszer-, arany- és ezüstműveket, alakítást és javítást. Állandó raktár mindennemű ékszer, arany-, ezüstárúban és órában. Telefonszám: 116-2

WEISZ SÁNDOR és RÓNA
12 posztó- és bélesáranyagkereskedés
BUDAPEST V, ARANY JÁNOS UCCA 22

Porges és Társa Rt.
textilanyagkereskedés *** Károly körút 19
5 Vezérigazgató: Wild Jenő.
Igazgatók: Baum Mór és Sonnenschein Béla

NEURATH IGNÁC
39 posztóanyagkereskedés
BUDAPEST IV. Károly körút Alapítvány 1852

SOMOGYI ÉS NEUBRUN
29 Telefón 73-08
Budapest V, Bálvány uca 13

Donáth Jenő és Társa
Budapest, IV. Petőfi sétány uca 11
S. addington & Co Ltd
Londoni posztógyári cég vezérképviselet

FEHÉR GÉZA
Textil és divatáranyagkereskedés
Budapest, V, Nagykorona uca 24.

Büchler Zsigmond és Társa, Budapest
Gyors, teher- és gyjtőforgalmak
TELEPEK: Wien, I., Biberstrasse 8 — Brün, Davadelni 6. — Wársdorff, Carl Wagnerstrasse

SCHMOLL-PASZTA
GYÁRTJA: SCHMOLL ÉS KALLÓS RT., BUDAPEST
V. VÉBŐ U. 7. TEL. 81-18

Tere=fere

FEDÁK SARI Magyarországra már gyéren küldözgeti táviratait, annál sürribben meneszt azokat Bécs felé, ahol szerződése szerint december 14-én fel kellene lépnie. Fedák fellépését azonban mindenáron el akarja halasztani, mert Amerikában szerény visszazsereznit élvezett dollárjait.

Vesztett fellépések legalább a nyele maradjon.

Igen ám, csakhogy a Raimund Theater igazgatójának más a véleménye. Ő sem a fejszével, sem a nyelvvel nem törődik, neki szorongatót anyagi helyzetében Fedák kell, és főként Antonia kell, amely pompás erőssége volna a betegeskedő német színháznak. A bécsiak azt mondják, ha Fedák nem lép fel a szerződésben kikötött időben Bécsben, a direktor kíméletlenül behajtja rajta a kétfélmilliárd osztrák korona penált, ami nemcsak osztrák korona, hanem amerikai dollárértékben is tekintélyes sumának felel meg.

KOSÁRY EMMA amikor a bécsi Metropol Theater-hez szerződött Kálmán Imre Marica grófné című operettje ómszerének eljátszására, kikötötte, hogy a partnere Király Ernő legyen. — Nagyon sajnálom, kedves művésznő — mondta egy héttel később a direktor — de Hubert Marischkát már ide szerződöttem és így Király Ernőt nem léptethetem fel, miután az operettnak csak egy bonvivanszerepe van.

— Akkor hát én sem lépek fel — mondta Kosáry, amelyre megindultak a tárgyalások és egy kis gazdaság után meg is állapodtak abban, hogy Kosáry Király nélkül játssza az operettet egyelőre, de ha Marischka valamilyen oknál fogva nem lép fel, feltétlenül Király Ernő lesz az utóda. — É a helyzet — most úgy halljuk — bekövetkezett és Király Ernő sürgőnyt kapott a berlini Metropol Theater igazgatójától, hogy siesen régi partnéréhez Berlinbe, mert már várja a házasságtörést tisztázó ítéletet bonvivanszerepe. A Marica grófnő most legközelebb különben Romában kerül színré, még pedig teljesen a pesti mintára. A jövő héten Budapestre érkezik a római operettszínház rendezője, hogy megtanulja a mi Tihany rendezésének csinját-binját.

RÓMÁBÓL PESTRE küldenek vendégt tanulni, ami azt mutatja, hogy a mi rendezőink képességei megállják helyüket bárhol a világon. Ugyanakkor azonban, amikor ezt hitről adjuk, be kell számolnunk arról, hogy ha ezt mindenki el is ismeri, úgy látszik mister Blumenthal nem, legalább is arra vall az a körülmény, hogy az amerikai vezérdirektor ide küldte Haszkell urat, hogy a magyar operett helyébe kerüljen amerikai revü rendezésével játszószagon egy keveset.

Igaz, hogy ennek más okai vannak, mert hiszen jól tudjuk hogy a viszonzatlan szerelem égetőbb, mint amit viszonzának. Blumenthal, amikor Pestre került, a leghevesebb szerelmi vallomásokat tette Magyarországnak, amelynek szívében a vallomások nem találtak meghallgatásra. Azóta sem. Így hát nem csoda, hogy Blumenthal mindent elkövet, hogy e hozzá hűdegen maradt szívét megmelegítse: mindig többet és többet tartózkodik nálunk, lanyát magyarul tanítatja, a Vígyszínházban állandó tördát rendez be, intenzíven befojlyik a színházok ügyeibe, szóval szerettei magát. Miután azonban a szerelem vak, így hát nem csoda, ha Blumenthal néhanapján eltéveszti a célra vezető eszközöket. Így például most is, amikor sutba dobja egy zeneszerzőnek — úgy hírtik — pompás muzsikájú operettjét és helyébe, kacsalábon forgó amerikai revü-operettet hoz, amelyet tizenhat amerikai girl-lel és amerikai rendezővel cicomáz fel.

Nem csoda tehát, ha a szerelem megint ott állunk, ahol akkor voltunk, amikor Blumenthal urat megismertük.

Mary Tudor

SZÍNHÁZ

Egy este Marica grófnőnél

Azt mondja nekem Tihanyi Vilmos, a Király Színház főrendezője:

— Jegyünk sajnos nincs ma estére sem, de ha meg akarod nézni Kálmán Imre operettjét, ülj be a színpadra, Marica grófnő kastélyába és nézz ki az ablakon.

— Legyen szerencsém — mondja Lábass Juci, a kastély szerepszerinti tulajdonosa.

A Király Színház szimpatikus ügyelője székelt hozat és én leülök a kulisszák árnyékában Marica grófnő erdélyi kastélyának színpad mögötti részben.

A függöny még nem húzták fel, egyetlenegy villanykérte ég csak a színpadra, de Lázár direktor azt is sokolja:

— Ne pazaroljanak a villanyal. Nem fogok a maguk kedvéért mindennap tízmillió villangszámát fizetni.

— Egyszerre megszólal a csemettyű és tampa zúgással felmegy a vasfüggöny.

Mintha a tenger háborogna. Bejön a színpadra Latabár. Szirmay Imrénének meséli, hogy a fának milyen nagy sikere van az ungvári színházban.

Szirmay arról panaszkodik, hogy „löttyög” rajta az uniformis, pedig a „Kis gróf”-ban remekül feszült rajta.

— Azóta kecsubb lettem és fessebb — mondja mosolygva az örökké jókedvű Szirmay. Meglátolodtam.

Nagypál Béla, a karmester, oktatja a korust.

— Ne siessetek az énekekkel — mondja — nem fogok minden este utatokat szaladni.

A színpadon már kigyúlnak a lámpák. Kiss Ferenc öltöztetője Laci jelenti, hogy a művész úr készen van. Lehet sietni.

Dévényi ügyelő megnyomja a csemettyű fogombot és a színház minden öltözékében zeng a csemettyű. Mintha egy új zenekor szólna a kulisszák mögött.

Lent az orchesterben már muzsikálnak. A reklámfüggönyön keresztül úgy hangzik a muzsika, mintha messziről jönne. Már a reklámfüggöny is felszalad, a színpadra felhállaszik a közönség izgó-mozgása. Tompa háborág, halk beszéd, muzsika...

Tihanyi a Király Színház főrendezője idegesen futkosik a színpadon. A negyvennyolc darabból álló várkastély egyik fala nem akar megállni. Dülöng jobbra-balra, mint-ha részeg volna. Végre megállítja. Most már áll feszesen, mint egy katona.

Tihanyi lecsendesedik és figyelmeztet, hogy bújjak a kastély fala mögé, mert kezdődik az előadás. Egyszerre társak kapok. Székelt hoznak neki. Bemutatkozik nekem. Vornélek úr, a prágai német színház rendezője, aki eljött megnézni a „Marica grófnő” pesti előadását.

Újabb csemettes és szelmege a bíborfüggöny.

A közönség hangos tapsba kezd. Báthly István gyönyörű díszleteit tapasztolja.

Raskó, Marica grófnő huszára, már a színpadon van és beszélget a rigányal. Alig halljuk szavakat, a nézőtér felé száll a hangjuk. A színpad jobbfeleléről már jön Pásztor Ferike, a cigányhoz és énekel. A közönség lelkesen megtapsolja.

— Wunderbar — mondja a kulisszák mögötti német partnerem. Jönnek a kicsi gyerekek, hogy köszöntsek Kiss Ferencet. Hatalmas taps a nézőtérben.

Az egyik apróság odadől mellém. Adok neki cukrot.

— Nem eszem bácsika — mondja — mert akkor nem tudok énekelni. Majd azután.

Az öreg Sarkadi bácsi, az öreg ügyelő zörtölődik.

— Ne tessék elkényeztetni őket, mert úgyis rosszak.

A gyerekek számának nagy-nagy sikere van. Ugráz a közönség és megint ugráz, de a kulisszák mögött már készülnék a nagy jelenetre.

Szörnyű izgalom. Lábass Juci, a gyönyörű Lábass Juci a kert ajtaja mögött áll, Rátkayal beszélget.

— Edes Marcikám, csak ma sikerüljön, mert szörnyen ideges vagyok.

— En is, én is — sopánkodik Rátkay.

— Mindemnap idegesek vagytok és mindennap pompásak vagytok — biztatja őket Tihanyi.

A „gyerek-jelenet”-nek nem akar vége szakadni. Már harmadszor ismétlik. Lábass és Rátkay türelmetlenkednek. A kis gyerekek sürri hajlongnak, mosolygva fordult felénk Kiss Feri:

— Lássátok, nagyobb sikerük van, mint nekem.

— Majd még elviszi őket a Nemzetbe — mondja Latabár.

A zenekar belekezd Lábass belépőjébe és a primadonna a színpadra lép. Szépsége valódággal sugárzik a színpadon. A taps majd szelvetni a színház falait és Lábass Juci, Marica grófnő belekezd a gyönyörű dalba.

A Marica grófnő ötvenedik előadása szombaton, december 6-án lesz a Király Színházban. A példátlanul diadalmas, hódító muzsikájú, színporkázó mulatságos Kálmán-operettet most is a premier parádés együttese játssza: Lábass Juci, Vályi Ilona, Pálnay Ilka, Pásztor Ferike, Kiss Ferenc, Rátkai, Latabár, Boross, Sirmal, Raskó. Vasárnap délután és december 8-án ünnep délután a nagysikerű Zerkovitz-operét az „Arvácska” megy, amely a századik előadásán túl is táblás házakat vonz. Délután mérsékelt helyárak.

Erősebb a szerelemnél?

Knoek a címe annak a vidám szatirikus remekműnek amelyet pénteken, december 5-én mutat be a Magyar Színház. Jules Romains vígjátékát, amely az utolsó tíz estendő legnagyobb és legmulatságosabb francia remekműve. Karinty Frigyes fordította. A szenzációs komédia az egyedüli darab, amely Párisban egy év óta állandóan műsoron van, a címszerepben Csontos Gyulának ad alkalmat, hogy groteszk komikumát ragoztassa. A premierig „A váloperes hölgy” „A masamód” váltakoznak a műsoron. Vasárnap délután „Az elcsesztő gyermek”, december 8-án, hétfőn ünnep délután „A masamód” megy. A délutáni előadások mérsékelt helyárak.

Decemberi ünnepi műsor a CASINO DE PARIS.

BAN a newyorki Keith orfeum és a párisi Alhambra Színház művészeinek rövid vendéglátóka

Nota Novar és R. Delsol 3 Rilvas a tüneményes gladiátorok Charli és Charlotte a legnagyobb tanckettes Kezdeté 10 1/2 órákor

Szabolcs Ernő, az új igazgató

Szabolcs Ernőt, a Vígyszínház vezérigazgatója a Fővárosi Operettszínház igazgatójává nevezte ki. A „kis” Szabolcs tehát „nagy” Szabolcs lett és méltó kiténtést kapott fáradságtalan munkájáért, amellyel a Fővárosi Operettszínházat a nehéz idők ellenére is felvirágoztatta.

A Fővárosi Operettszínház fellendülése szoros kapcsolatban van az új átíráttal, amellyel Szabolcs Ernőt a Fővárosi Operettszínház rendezőjévé kineveztek. Az ő nevéhez fűződik a „Marinka a táncosnő” sikere, a „Három grácia” hatalmas diadala s az ő egyéni szerepalkotásának, művészi készségének tudható be a színház főlényes fölemelkedése az első soraiha.

Szabolcs Ernőt igazgatóvá történt kinevezése munka közben érte, mert nincs a napnak olyan órája vagy percé, hogy ne dolgozna azért a színházért, amelynek színpada az ő tehetségének ragyogó tükré. Most e tükör fényében nemcsak a közönség, hanem a színház vezetősége is meglátta Szabolcs Ernőt és a megbecsülés zászlaját meghajította előtte.

Renaissance Színház Szeretni... A waterlooi csata

December 5-én, pénteken, 6 óráig Paul Geraldly színműve December közepén Lengyel Menyért új vígjátéka

Buster Keaton mint Ifjabb Sherlock Holmes Kacagás 7 főtbonvashar. Orion-film

Ki babája vagyok én. A Belvárosi Színház szombati, december 6-iki ujdonsága, Ki babája vagyok én Felix Gandora vígjátéka, igazi francia ötletesség, báj és merészesség. Titkos Ilona, Mátyás Erzsé, Kertész Dező, Tarunay Ernő együttese játszik. Premierig szordán műsor: „A nagyherceg és a pincér”, a többi estén a mulatságos „Olasz asszony”, amely pénteken ünnepi 25-iki előadását. Hétfőn, ünnep délután „A nagyherceg és a pincér” mérsékelt helyárakkal, jövő vasárnap délután „Az olasz asszony” rendez esti helyárakkal.

Orion-film Orion-film Hentzau Rupert A CORVIN SZÍNHÁZBAN Hentzau Rupert TOMBOLÓ SIKER Hentzau Rupert Orion-film Orion-film

Ma fél nyolc órákor Wegener utolsó fellépte a Renaissance-Színházban. (Jaucqueline). Nézze meg a hírdető-oszlopon a Vároosi Színház helyárait.

Hócipó 200 ezer kor. Sarcipó eladás és levtetés. VADASZ gumiszem, Szerencse uca 50 (soutterlein) Liszt Ferenc tér és Nagyos uca között

RÖVID HIREK

AZ „ANTONIA”-T tavasszal feljutja a Vigszinház, ha Fedák Sári hazajön bécsi vendégereplése után.

HEVESI SANDOR és DRÉGELY GÁBOR új darabja jön a Belvárosi Színházban, a „Ki babája vagyok én” után.

FALUDI JENŐ az Unió vezérigazgatója a jövő héten Berlinbe, onnan Párisba utazik.

A MARICZA GRÖFNŐ második szereposztása már kész a Ill. Lócsa Juci szerepének Viola Margit, Vadly Ilona szerepének pedig Rodnár Klári a trónkövetelője.

KISBÉLETI SZÍNHÁZ készül a fővárosban. Az új színházban azok a színészek lépnek fel, akiket valamelyik budapesti igazgató szerződött meg, de nincs alkalma megmutatni őt.

FREUDY BELLY, az újpesti Blaha Lujza-Színház primadonnája, a Városlégi Színházhoz szerződött. Először „Krisztent”-ben lép fel, ha a „Fügefalevél”-ben Somogyi

BÉKÁSSY JESSY játszotta vasárnap délután a Blaha Lujza-Színházban a „Fügefalevél”-ben Somogyi Nusi szerepét. Fiatalságának pompás humorával nagy sikert aratott. Tánccsapatát lelkes taps kísérte.

Mi nem szólunk semmit, de nézze meg

A felhők asszonya

című attrakciós filmet

a Capitol Filmpalotában

Saleschi kamaracékes vendégjátéka a Városlégi Színházban. Dél-Amerika báberközörmű hozta magával Budapestre Sigismundo Saleschi, a milánói Scala művésze, a világhírű baritonista, akinek szép hangja és énekvezető hármon estén át fogja gyönyörködtetni a Városlégi Színház publikumát. Csütörtökön a Faust-ot, szombaton a Rigoletto-t, a jövő héten kedden Tosca-t adják Saleschivel, akinek ez a három legjobb szerepe. A Városlégi Színház a világhírű vendégművész nevéhez méltó előadásban hozza színre a három operát. Jegyeket mindhárom előadásra árulni a Városlégi Színház pénztára és valamennyi jegyiroda.

A hét legnagyobb sikere

Elveszett hajók szigete

Zsuffót házak előtt mutatja be a

ROYAL APOLLO

(PROJECTOGRAPH-FILM)

Hetek és fiatalok mosolygva és elábrindozva hallgatják a Városlégi Színházban Farkas Imre poétikus diaktörténetének az Iglió diákoknak szivből fakadó dalait és kedves dörög jelenetét. Ezen a héten kedden, pénteken és vasárnap este kerül színre a főszerepekben Palló Imréval, Sziklaiával, Kósszi Terézszel.

Fél nyolckor kezdik a Városlégi Színházban az esti előadásokat.

Ma, hétfőn este - Egy éj Velencében a diadalmas Strauss operett kerül színre a Városlégi Színházban, a premier szereplőivel.

Mary Tudor

Fpack - Smoking Szociális és család Székhely: Terepker IV. Hajó u. 3. Tel. 189-04

Új létszámcsökkentés lesz az Operában

Elfélesztették már a jövő esztendei B. listát

Bár az Opera vezetősége - legálább a látzat szerint - minden különösebb megrázkódtatás nélkül uszta meg a létszámcsökkentés viharait, még sem esdődtek el a Hajas ucai színház körül a hullámok. Az állami színházak főigazgatója meguntta az állandóan megújuló támadásokat és kiegyezett azokkal a művészekkel, akiknek szolgálatára még néhány héttel ezelőtt nem reflektált.

Ocskay Kornél és Somló József már újra az Operában tagjai, de fizetésük felét Sebestyén Gézától kapják. Ezzel egyáltalán leigazgadt az élemt állított helyzet, most azonban ismét alkalmunk van beszámolni egy olyan tényről, mely csak arra alkalmas, hogy a nagynehezen megnyugodni látszó kedélyeket újra felhaborítsa.

A legviharosabb napokban körövényen hívták össze az Opera rendezőt és dirigenseit a főigazgató szobájába. Délben egy órákor meg is jelentek a meghívottak Wallacis Gyulánál, ahol az inténdás első sorban előadást tartott a megjelen-

tek előtt a színházak mostoha állapotáról, majd arra szólította fel az egyes rendezőket és karnestereket, hogy

jelöljék meg mindazon énekeseket és zenekari tagokat és a színház egyéb tagjait, akiket a jövő esztendőnek nélkülözhet a színház.

Megütödvé hallgatták a megjelenőket ezt a felszólítást s mindenki szíve hárította el magától a válaszadás kényelmetlen kötelességét. Az állami színházak főigazgatója azonban nem jött zavarba,

írásztala fiókjába nyult és kivette onnan a jövő esztendőben esedékes B-listás tagok névsorát. Ezen a névsoron énekesek, zenekari tagok és rendezők szerepeltek.

Wallacis Gyula báró a névsort fel akarta olvasni, azok tiltakozására azonban elállott ettől, amire az értekezlet szétoszlott.

V. Sz. B.

MOZI ÉS FILM

Mia May legszebb filmje

Mia May a legismertebb és legkedveltebb moziprimadonnák közé tartozik. Azok közé, akik évek hosszú során meg tudták őrizni népszerűségüket úgy, hogy a közönség mindig szívesen üdvözli újabb fellépéseiket. Hosszabb pihenés után Mia May most új filmben mutatkozik be a magyar közönségnek.

Erősebb a szerelemnél

a címe ennek az új Mia May filmnek, amely a kiváló művésznőnek alkalmat ad arra, hogy játékutadásán, bensősége minikájának és szépségének minden momentumát érvényre juttathassa. Meglepően lesz a közönség számára az a szerep, amelyet a filmben játszik Mia May, aki a szerelmes, szenvedő asszonynak egyik legkézeltebb megzemélyesítője a filmművészetben.

A film eseménye az izgalomnak, a fordulatoknak hosszú és változatos sorát adja és egy öregedő asszony szerelméről forog. A nagy művésznő, aki sem szépségéből, sem fiatalágából még nem vesztette semmit, valóságos művészi áldozatot vállal a szerepnél, hiszen le kell mondania szerepéről valami miatt, ami erősebb a szerelemnél.

A pompás film a Rádium Filmipari Rt. monopólijaképpen pénteken kerül bemutatásra a Kamarában.

Amerikai mozikirályok Budapestén

A Paramount-gyár vezérigazgatója és más amerikai moziféjedelmek a héten Magyarországra jönnek

Az amerikai filmek mind jobban és jobban dominálják a magyar mozék műsorát és úgy látszik, azt a sámpátát, amellyel a magyar közönség az amerikai filmek iránt viselkedik, az amerikai filmvilég is viszonzozza. Legalább is erre vall az, hogy az amerikai mozipár néhány kiválóssága európai körútján a héten Budapestet is felkeresi.

Csütörtökön, december 4-én érkeznek meg Budapestre Sidney R. Kent, a Famous Players-Lasky Corporation vezérigazgatója, Sidney R. Kontel a vállalat legutóbbi közgyűlésén, amelyen Otto H. Kahn, a nálunk is jól ismert amerikai bankár elnökölt, választották meg a Paramount-filmgyár vezérigazgatójává és most ő az, aki élen áll ennek a nálunk nagyszívesen ismert amerikai gyárnak.

Sidney R. Kent igazi amerikai self made man, aki coloradoi bányamunkás löbéré küzdötte fel magát erre a tekintélyes és magas pozícióra. Európai utján felkeresi a Paramount-gyár fiókjait és tanulmányozza Közép-uróra országainak filmipari viszonyait. Kentet utóbban R. Fraser és John F. Ragland, a Herald Lloyd filmársaság managerje is elkísérik.

Az amerikai vendégek néhány napot töltenek Budapeston.

Románc az angol lovagkorból

A múlt év egyik nevezetes eseménye volt a Nászhozó című hatalmas történelmi filmfestmény, amely a Paramount-filmgyár egyik mesterműve volt úgy rendezés, mint művészi kiállítás, tökéletes stílus és izgalmas esemény szempontjából. A Paramount-filmgyár ezzel a filmjével bebizonyította, hogy a történelmi, kosztümös film is lehet éppen olyan izgalmas, mint egy modern társadalmi dráma.

Ennek a filmnek pedantja a

Mary Tudor

amely e hét végén kerül két előkelő mozgószínházunkban a közönség elé. Az angol lovagkorban játszódik le, Mary Tudornak, a szépséges angol királykisasszonynak izgalmas, gazdag szerelmi története, az angol történelem egyik legérdekesebb és legfinomabb epizódja. Pazar kiállítás, tökéletes rendezés, stílusos és grandiózus beállítások jellemzik ezt a filmet, amelyet szokatlanul nagy apparátussal készített el az amugy is bőkezű Paramount-filmgyár.

A filmnek, amelyet a Rádium Filmipari Rt. hoz forgalomba Budapeston, Marion Davies, a legbájosabb amerikai filmszínésznők egyike a főszereplője, oly finom, hősies alakítást nyújtva ebben a szerepben hogy bizonyára, egy csapásra éppen olyan népszerű lesz nálunk, amilyen Amerikában.

Royal Orfeum

ma, december hó 1-től

Leonidas és Berberidas oroszán-csoportja és a

birkózó oroszán ember és fenevad harca

Azonkívül a többi sláger: Mutt és Jeff néger excentrikusok

Nel la Mury a csodaszoprán

Paul és Florian a repülő emberek

Dénes Oszkár és még 8 remek artistaszám

Kezdet 8 órákor

Mozgófénykép színházak mősora

Corvin-színház (Tel: J. 89-98.): Hentzau Rapert. - Friódon, a wajszi. - Intim Pista Amerikában. - Magyar és Angol Híradó.

Kamara (Tel: J. 140-27.): A szerelem szigete (Gunnar Toinaes). - A két katicabogár (A brooklynai árva). A főszerepben Bessy Love.

Mozgókép-Orthon (Tel: 182-82.): Felhők asszonya (Elaine Hammerstein). - Szerelem szigeten (Gunnar Toinaes).

Olympia (Tel: J. 129-47.): Königsmark (2 rész, 12 felv). Mindkét rész egy előadásban.

Royal-Apollo (Tel: J. 118-94.): Elveszett hajók szigete (Milton Gills). - A hallgatós völgye (7 felv).

Két szenczió A szerelem szigeten Házassági komédia. A főszerepben: Gunnar Toinaes Két katicabogár Amerikai történet. Főszerepben Bessie Love

Mozgókép-Orthon Amerika nagy világfilmje Felhők asszonya Gunnar Toinaes legújabb alakítása: Szerelem szigeten (4, 6, 8, 10)

A soványak kövérek lesznek, Ha Szent István maláta - kivonatot esznek.

Hó- és sárcipők versenytívűli áronok Női hócipő elsőrangú Wimpassing-gyármány 300.000 Női hócipő elsőrangú amerikai gyármány 350.000 Női hócipő eredeti svéd 'The Tom' 460.000

Férfi és gyermek hó- és sárcipők dus választékban METAL JÁNOS I. Mészáros, 2. Krisztina Mészáros (Autóbusz végállomástól 1 perc)

Fiatalos, üde kristálytisza arcórból varázsoltt Dr. Kaiserling HYVARION szűtőszere, adagja K 30.000. Főraktár: Török-gyógyászter. Király uca 12. szám. 'Opera'-gyógy-szertár, Andrássy út 28. szám

Ismét kapható régi időkől bevált Waldheim-jéle soványító-tea Biztos hatású, igen kellemes ízű, teljesen ártalmatlan. Életmód megváltoztatása nélkül, állandó súlycsökkenés mellett keves nyulánk alak érhető el. Kapható minden gyógyszerárban és drogeriában. Magyarországi főraktár: Szent Péter gyógyszerészeti laboratórium Budapest, VI., Fehér utca 22. szám

Lakására jövők venni hazánál férő ruhát, felszerelést, katonaruhát stb. Friedner, Róki Szilárd u. 22. III. 19. Tel. 1.62-6

SAKORVOSI rendeltetésű és szociális részre. EZUST SALVARSAN-OLTÁS. Rendelés egész nap Rákóczi-ut 22. I. em. I. Rákóczi-ut

HIREK

Amerika szaporítja haderejét

Páris, nov. 30.

Pershing tábornok, az Egyesült-Államok hadseregének vezérkari főnöke, a New York Herald washingtoni jelentése szerint övi be-számolójában kifejti, hogy az Egyesült-Államoknak szaporítaniok kell légi haderejüket, egyszersmind azonban rámutat arra, hogy támad-céljaira még mindig a gyalogság a hadsereg gerince; az sem ve-hető számításba, hogy a hadviselés alapelvei megváltoztak. Pershing tábornok azt kívánja, hogy a hadsereg 13.000 tisztből és 130.000 főnyi legénységből álljon.

Kereskedők a miskolci demokra-tika fellett. Huska Vilmos újpartiszléti elnök érdekében — aki a demokráta párt hivatalos jelöltje — a mai nap folyamán, az Országos Kereskedő és Iparos Szövetség nagyobb küldöttségére utazik Miskolcra, hogy agitációjával ellensu-lyozza azt az illetéktelen befolyásolást, melyet egyes miskolci kereske-dőkre Ternay Gyula javára igye-keznek gyakorolni. Az OKISZ küldöttsége a választás befejezéséig Miskolcon marad.

Elfogott sikasztó. A Magyar-Amerikai Bank körülbelül egy hónap-al ezelőtt feljelentést tett a főkapitányságnak Weiss László 20 éves pénz-tárosa ellen, aki a bank pénztárából 20 millió koronát, kiemelt és azután megszökött. A vizsgálóbíró elfogott pa-rancsot adott ki ellene, de a detektívek sehol sem találták, míg végül tegnap este a Nyugati pályaudvaron az egyik érkező vonatnál sikerült elfogni. Elő-állították a főkapitányságra, ahol ta-gada a sikasztást és elmondta, hogy Párizsban volt, mert parkettáncos akart lenni, de szerződést nem kapott, pénze elfogyott és ezért visszatért. A rendőrség letartóztatta.

Látta-e már a Fenyves Dező Rt. ragyogó karácsonyi kirakatát, ol-vasista-e már a mai újságban a cég elnö-ke árajánlatát? Lapunk olvasóinak szíve-sen küld a cég vidékre is mintákat, ha azokat megtekintés után visszaszámaztatják.

Egy műgyemint hallgató szél-hámokodása. A rendőrség nemrégiben letartóztatta Hattay István műgyemintei hallgatót, aki fiatal kor a dacára nagyarányú szélhámossá-gokat követett el. Így bizonyíthatóan eladta végezt Kulán Geza festőmű-vészétől elkérte négy millió korona értékű „Térdepülő leányunkat”, Pentele Molnár Jánosnál 9 millió értékű „Olj pohár viz” és Vastagh Gézánál 3 millió korona értékű „Groszlánfej” című festményeket és azoknak árát eliskasztotta. Ezenki-vül több kereskedő is feljelentést tett ellene — különböző szélhámosságok miatt. A bíróság szombaton vonta kérdőre Hattayt, akit tekintettel fiatal korára, 6 heti fogházbünté-tesre ítélt, amit vizsgálati fogsága által kifizeltének vett.

Celli Ezzst és Főmárguár Részvénytársaság városi üzlete Kosuth Lajos uca 5. sz., a Nemzeti Casinóban, szenzációja a Belvárosnak. Tegnap délután Walkó Lajos kereskedelmi min-iszter öxeelleneljárta jelenlétében báró Bánffy Zoltán alelnök ur a vállalat ügyvezető alelnöke nagyszámu előelő-ség jelenlétében az üzletet megnyitotta. A cég 100-150 munkást foglalkoztat, gyártótelepe a Futó uca 15. szám alatt szinté házbán van ahol szőst, arany és francia modellek után ékszerárak ké-szülnek. Az árak oly előnyösek, hogy a polgári szükséglet kielégítésére messze felülmúlik a külföldi és hasonló hazai gyártmányokat. Remek alapca áru a karácsonyi piac szenzációja és elősősá-gukkal és 36 kiváltsággal a közönség tetszését már megnyerték. Az ezüst-áru gyár vezetője, Bró-Buchruch Ljót vezérigazgató, az ékszer- és aranyoz-tály vezetője Lőr Vilmos igazgató. Az előkelőségek között meg kell említen-ni gróf Wenckheim Dénes, gróf Sechenyi Emil, Weizsek német nagykövét, Jekelfalussy Zoltán, Nádaszy Imre és gróf Forgách János v. b. t. l. urakat. A helyi berendezést Faragó Sándor és Gross József iparművészek tervezték.

Rendzavarás nélkül mult el a kritikus vasárnap

Az egész rendőrség készenlétben állott — A betiltott gyűléseken senki sem jelent meg

Az egész rendőrség talpon volt va-sárnap, hogy az esetleges rendzavarás-okat előlssa. Az összes szabadnaposo-akat is berendelték, úgyhogy a rendőrség teljes létszáma szolgálatban volt az egész napon keresztül.

A rendőrlégénységet már a kora reg-geli órákban szétosztották a különböző kerületek és őrszobák között. A csapa-tok reggel 8 órakor elfoglalták a kijelölt helyeket és várták a parancsokat. Minden őrszobához több detektívet is osz-tottak be, akik egész napon át cirkál-tak kijelölt körzetükben és a lakosság hangulatát figyelték és időnként telefon-jelentéseket adtak le a főkapitánysá-gnak. A jelentések kivétel nélkül ugy-hangzottak, hogy a legteljesebb rend van és nyugtalanság nyomai seholsem észlelhetők.

A vasárnapra hirdetett politikai gyű-léseket a rendőrség már szombat-on betiltotta, vasárnap pedig országos rendő-részeket jelentek meg minden hirdetett gyűlés helyén nehogy a betiltás dacára

mégis megismerjék a gyűlés megtartá-sát. Különböző nagyszámu rendőrség-vonult föl a Thököly-út környékére, mert vasárnap délután 3 órára volt hirdetve a szociáldemokrata párt gyű-lése a Vas- és Fiummunkások Thököly-út-i helyiségebe.

Délután félkétkor egy szakasz gya-logos és főlszakasz lovasrendőr helyez-kedett el a Thököly-út és Aréna-út sar-kán, azonkívül 10-15 lépésnyi távolsá-gban őrszemeket állítottak föl az egész útvonalon.

A gyűlések helyén azonban egy lélek sem jelent meg és így a rendőrségnek dolga sehol sem akadt.

Marinovich Jenő dr. főkapitány a vasárnap folyamán többször jelentést tett a belligymiszternek és a minisz-terelnöknek a főváros hangulatáról.

Délután 5 órakor, az általános nyuga-lomra való tekintettel, megszüntették a teljes készenlétet, a permanencia azon-ban továbbra is megmaradt.

Nyolc betörést követett el szeretőjével egy családny

Betörő, aki csak a ruhákra „pikkelt” — Mikor a vas-kazettában csak ökmányokat talált a betörő

— A Hétfői Napló tudósítójától. —

Néhány nappal ezelőtt a Rottenbiller neohán Miklós Kálmán és Szabó Jenő államrendéségi detektívek vizsgálomra szállítottak fel egy gyanus külsejű fér-fit, aki egy nehéz ruhakosarat cipelt. Az illető Róth Ernő néven isazolta ma-gát és azt mondogta, hogy kültözök és a kosarban a ruháját viszi. A detek-tíveknek azonban gyanus volt ez a me-se. Bevittek egy közeli kapu alá, ahol megmegtözték. A motoziskor egész cso-mó tolvajjelölést találtak szűben, mire előállították a főkapitányságra. Hosszas faggatás után bevallotta, hogy pár nap-pal ezelőtt Létay altornagy Baross uca 103. alatti lakásán betört és a ru-hamenüek onnan származnak. Többet azonban nem akart beismerni. A Pen-teny-csoport detektívei azonban ezen a nyomon elindult, megállapították, hogy Róth Ernő nyolcrendbeli betöré-ses lopást követett el. Létay altornagy-nál elkövetett betörésén kívül alkalcs-eval felnyitotta Szidon Béla mészáros Wesselenyi uca 13. szám alatt, Wald-mann Iare dr. szemorvos Baross uca, Kobiersky Elemér Baross téri, Öveggy Schwartz Mihályné Rákóczi uti laká-sát, azonkívül egy ismeretlen Jorhag-tó József koránti, Róth Béla igazgató Ceokonai ucan, valamint Schwartz Józ-sef Mária Terézia téri lakását is ki-fosztotta.

20 éves családnyról is azt állította, hogy egyik betörése alkalmával segítárs volt. Polyak Erzsébet szerepe azon-ban csakhamar tisztázódott és a továb-bi nyomozás során kiderült, hogy a ma-kacsul hazudó betörő eddigi vallomásaival csak valódi tettestársáról akarta elhallgatni a gyanus. A Penteny-cso-port gyanus megállapította, hogy mind a nyolc betörés alkalmával szeretője, Mészényi Julia, csavargó családny, és a segítőtársa, alkalmi lakásán a detektívek egész kocsirakományra való ruhamenüt, bőröndöket és ékszerket ta-láltak. A betörésekből szerzett pénz-művelketten nagyrlaban éltek; mulani jártak az elegánsan öltözökdek. Róth Ernő az oléje tárt bizonyították hatása alatt nem is kísérlete meg a további tagadást. Most már pontosan megne-vezte valódi orgazdáit. Az orgazdák közül azonban jelenleg egy sem tartó-zkodik Budapesten s így a rendőrség megette az intézkedéseket, hogy a vá-rosha érkezhessen alkalmával előállítsák őket. Remélhető, hogy így a többször millió koronás kár nagyrésze meg fog térlni.

A belsmerésben levő betörőt Barna Péter rendőrtanácos letartóztatta. Letartóztetés után átkísérték az ügyész-segre.

Baleset munkaközben. Tegnap éjszaka a MÁV északi főműhelyében Emök Pál munkás a lifet javította, midőn a lift eddig még ki nem derít-etett okokból elindult és Emököt a közeli a lift dobájához sodorta. Eltve-szélyes sérüléseivel a Rókus-kórhá-zba szállították.

Felakasztotta magát. Silberer János háztartásbeli nő Örménylgy uca 16. szám alatti lakásán ismeretlen okok-ból felakasztotta magát.

Öngyilkosság. A Szentkirályi uca 2. számú ház első emeletéről Szalontai Etel 22 éves háztartásbeli alkalmazott öngyilkossági szándékkal leugrott. Su-lyos sérüléseivel a mentők a Rókus-kórhá-zba szállították.

Gyözödjön meg róla minden ol-vasónk, hogy a Perl-áruházak idei ka-rácsonyi ceasziójukban árban és minősé-gben tényleg rendkívüli nyújtanak. Bövebb tájékozás a mai hirdetésben.

— A Pesti Tözsde legutóbbi számá-ban szenzációk cikk számol be a külföld részvényvásárlásairól, a Zabolai, Kő-szén, Brassói, Liehtig, Unio-színház részvényeiről, a Geschwind-részvények emelkedéséről, a Flóra osztalékáról, a Szalmíryár ügyben foganatosított bílnyogi zárlat részleteiről, Szekes-tősség és kándóhivatal: Budapest, VIII., Rókk Szállard uca 9.

— Megtalálták az elveszett autót. A főkapitányságnak Fehel László kereskedő bejelentette, hogy az autóját ellopták. Előadta, hogy a garázsban nyert inform-ációja szerint a sofőr az autót kive-zette, majd később arról értesült, hogy az autó Nyugatyében van. Kiutazott oda és a vasuti vendéglő udvarán tel-jesen összeronseolt állapotban meg is találta az autót. Megtudta, hogy az autó, melyben egy százados és egy nő ültek, Tékényben összeütözközött egy pa-rasztszekérről, felborult és így teljesen tönkrement. Az utasoknak és a sofőr-nek nyoma veszett. A rendőrség megin-dította a nyomozást.

Célszerű karácsonyi ajándékok kaphatók

Eichel Miksa

Budapest Kilyárosinak 23 év óta fennálló legnagyobb áruházban

Üllői út 71. és 69. sz.

Szörmek nők és férfiak részére: 1 drb Bihret kannibőr . . . 25 ezer 1 drb Elekrik rasebőr . . . 45 1 drb valódi rókabőr, fekete színben . . . 190

Férfiak részére: Férl szvetter . . . 68 ezer Kötött félrúbakatok . . . 135 ezer Szines és felér ing, első-rendű . . . 95 ezertől és selyem . . . 12 ezertől Legújabb nyakkendők, kötött Selyem gallérvédő . . . 78 ezertől Nadragtartók . . . 35 ezertől Zokni, nyári és téli . . . 8 ezertől Trikó teli ing, nadrag 75 ezertől Küpper alsónadrág, hosz-szu . . . 69 ezertől Nappa bőrkésztyük Ia 128 ezertől Vadász- és gazdaiag . 128 ezertől Gyapjúkelmék fekete és tegőt-ötli öltönyökre és téllakabókra óriási választékban

Versenyenkívüli árak!

Nők részére: Kockás divatkelme . . . 39 ezertől Delének, mosók és grenadínok . . . 19 és 21 ezer Hatszemfelyes damaszt kávé-s-készlet, szines és fehér 238 ezer Egy készlet flanelalés és nadrag . . . 175 ezer Kabátok velour, flauseh és posztóhól . . . 585 ezertől Cérnaopál és grenadín-blúz . . . 98 ezertől Divatfaljak óriási választékban . . . 102 ezertől Szürmebők és mufo 180 ezertől Opálhatást kombiné . . 130 ezer Egy készlet himzett ing és nadrag . . . 84 ezer Zsebkendő, himzett és vá-szon . . . 6 ezertől Vázson, sifón . . . 17 ezertől Agy- és asztalterítő 3 db 650 ezer Vázson és froitir-törül-köző . . . 19 ezertől Tányér és pohár törölvá-szon . . . 15 ezer Női kötött kabátok szép szí-nekben . . . 185 ezertől Fejkendők delén, szövet, selyem óriási választékban.

Brokát-selyem-béles 90 cm széles . . . 118 ezer Francia liberti béles minden színben . . . 34 ezer

Gyermekek részére: Gyapju-szvetterek legfio-mabb . . . 85 ezertől Macskó-garnitúra, esodameleg, 4 drb I. szám . . . 285 ezer Leányka garnitúra 3 drb, I. szám . . . 195 ezer Hébé-keztvív . . . 15 ezer Gyapjuhárisonya, I. sz. 9 ezertől

FONTOS fenti cikkhez 19 Híra! Rom-ban való megtekintés!

ÁCSILLÁROK bronzból és fából, GÁZ- és villamos főzőkészülékek, IZZÓLÁMPÁK: ÁLTALÁNOS GAZIZZÓFÉNY ÉS VILLAMOSSÁGI R.-T. Budapest, központ: VII., Vörösmarty-utca 5. Fióküzletek: József-körű 44, Baross-utca 52, Andrássy-út 9, Erzsébet-körut 27. (Független Zeigmond cégnél)

FENYVES DEZSÓ RT

Mosódelén, minden színben	11.800
Selyembatiszt, divatcsíkos szövésű	16.500
Legjobb zefirek és levantinok, minden színben	18.000
Divatflanell, legújabb minták	18.800
Színtartó mosókrepp, 25 színárnyalatban	19.500
Fehér, kockás függönykelmék	20.900
Eredeti francia cérnagrenadin, elegáns mintákkal	25.650
Selyemfényű mintás liberti szatén	34.800

Gyapjűszövet-osztály:

Ritűnő használati öltöngyekelmék	95.000
Tiszta gyapjú-öltöngyekelmék	112.100
Eredeti angol öltöngyekelmék	161.500
Őszi raglánkelmék, tiszta gyapjú	185.000
Kabátvelourok, tiszta gyapjú, kitűnő minőség	175.000
Divatcsíkos és kockás női ruhakelmék	57.000
Eolín ruhakelme, tiszta gyapjú	104.500
Gyapjú kazán, minden színben	78.000
Kombinált öltöngyekelmék-csomag	185.000

(tartalmaz egy öltönyhöz szükséges összes béléssanyagokat)

Selyem-osztály:

Tiszta selyem, 85 cm széles, 52 szín-árnyalatban	76.000
Crepe de Chine, nehéz minőségű	140.000
Selyem marocain, legdivatosabb minták	153.900
Ritűnő divatbársonyok	57.000

Sima és mintás bélésselymek nagy választékban.

Kötöttáru-osztály:

(Csak Calvin téri áruházunkban.)

Női harisnyák, minden színben	9.500
Muszlín női harisnyák	34.200
Fátyol női harisnyák	41.800
Férfi zoknik, tartós minőség	8.550
Férfi zokni, téli, meleg	15.200
Férfi zokni lór	34.200
Kötött selyem nyaküendő	15.200

Téli trikóing, férfi vagy női	72.200
Gyermekszövet, téli	62.700
Férfi trikókesztyű, bélelt	31.300
Női trikókesztyű, bélelt	28.600
Női kötöttkabát, minden színben	250.000

Konfekció-osztály:

(Csak Calvin téri áruházunkban)

Női félikabát	593.000
Velourkabát, legújabb fazon	918.000
Női félikabát, szőrmegallórral	978.000
Divatcsíkos aljak	92.100
Velour-aljak, tiszta gyapjú, legújabb csillkkal	195.500
Selyemtrikó zsemper, minden színben	190.000
Divatos női lilzkalap	89.000
Férfi gumiköpeny	366.000
Férfi double raglán, prima minőség	1.121.000

Vászonosztály:

Fenyves mosott sílón	17.500
Fenyvesvászon	18.500

Fenti sílón és vászon külön cégünk számára készített elsőrendű minőségek, azok minden appretúra és keményítőmentesek. Nem hasonlíthatók össze silányabb utánszövetekkel.

Batiszt sílón, 130 cm széles	39.900
Lepedővászon, tartós minőség dupla-széles	46.500
Paplanlepedő vászon, 180 cm széles	59.900
Söreres angin	23.750
Vászonfűrűköző	19.950

Frottír törülköző	34.300
Flanell portörölő	17.100
Pohártörölő	19.900
Étkezőkészlet, prima damaszt 6 személyes	254.600
Rumburgi lenvásznak, sílfonok, batisztalifonok, kanavászok, k ö p p e r e k és asztalneműekben óriási választék	

Női fehérnemű-osztály:

(Csak Calvin téri áruházunkban)

Női nappali ing, aszúrral	36.600
Női nadrág, aszúrral	36.000
Női hálóing, aszúrral	88.355
Ing és nadrág, készlet batisztalifonból, aszúr díszítéssel	95.900
Batiszt szoknyakombiné, kézi aszúrral	101.650
Vászon párnahuzat	73.100
Vászon paplanhuzat	201.400
Színes paplan, jó minőségű	325.000

Férfi fehérnemű-osztály:

(Csak Calvin téri áruházunkban)

Színes nappali ing, két külön gallérral	83.600
Pikémellő ing, fehér	110.200
Ritűnő hosszú hálóing	106.400
Hosszú alsónadrág, köpperből	95.000
Rövid alsónadrág, kitűnő minőség	44.600
Férfi zsebkeendő	6.650
Pyjama öltönyök, nagy választékban	323.000

Kívánságra mintákat küldünk, azonban kérjük a minták szíves visszaküldését

Katsinka Kornél

utódai

**gyermekruha-
különlegességek üzlete**
BUDAPEST, IV., PÁRISI UCCA 1.

Tisztelettel értesítjük melyen tisztelt
vevőinket, hogy

**36 év óta
fennálló cégünk**

Íránt kedves vevőink hozzánk való bizalma oly nagy mértékben nyilvánult meg, hogy üzletünk és szalonunk meg-
nagyobbítása vált szükségessé. Előző-
tevéységünk jeléül felhívjuk kedves
vevőink szíves figyelmét

óriási méretű rendkívül olcsó

**karácsonyi
occasio-eladásunkra**

Eladásra kerülnek

feltűnően olcsó árakon

a következő cikkek, u. m.:

- Pélkabátok**
- Álmeneti kabátok**
- Fiúdlányok leánykaruhák**
- Bakfiaruhák**
- Táncruhák**
- Játszóruhák**
- Pyamák**
- Gyermek, kőrött Flú- és leánygarnitúrák**
- Kőrött mellények**
- Flükőrtenyek**
- Leányka-kőrtenyek**
- Leánykakalapak**
- Kakiskalapok**
- Flükalapok**
- Flúsapkák**
- Fehérnemdek**

és azoknál az összes raktáron lévő
gyermekruházati cikkek rendkívül me-
lyen lecsúszott árban kerülnek eladásra

**Aratnk közismerten a legjobb
minőségűek és a legtesorolángú
kivitelben készülnek**

A koronarontási per egyik vádlottja megszökött

Súlyos betegen elűnt a szanatóriumból

Hónapokkal ezelőtt a rendőrség
tudvalevőleg koronarontás és esem-
pészes miatt több fővárosi keres-
kedőt és helygyl nyomosót tartóztá-
tottatott le, akiknek ügyében a bírósá-
g december 15-éve már ki is tette a
fűgyelást. A vádlottakat időköz-
ben szabadlábra helyezték és jőfor-
mún egyedül Weisz Miksa ékszer-
nygykeskedő volt már csak letar-
toztatásban. A bíróság nemrégiben
helyt adott Weisz Miksa keresének,

hogy betegsége miatt házi őrizetet
rendeljenek el ellene.
Weisz két detektív a lakásán
őrizte, de nemrég állapota annyira
súlyosbodott, hogy a bíróság hozzá-
járult ahhoz, hogy szanatóriumba
vigyék. Néhány nappal ezelőtt a
bírósg arról értesült, hogy Weisz
Miksa a szanatóriumból megszö-
kött. Múntán a hír igaznak bizo-
nyult, Weisz ellen most elfogató
parancsot bocsátottak ki.

Scitovszky Tibor külügyminiszter Magyarország külpolitikai helyzetéről

Magyarország és Ausztria viszonya barátságos
Franciaország egyre jobban érdeklődik sorsunk iránt

Scitovszky Tibor külügyminisz-
ter a *Neue Freie Presse* vasárnap
számában nyilatkozik Ausztria és
Magyarország viszonyáról.
— Biztosítom az osztrák közvé-
leményt — mondotta a miniszter —,
hogy Magyarország külpolitikáját
Ausztriával szemben eskis a me-
leg rokonszenvnek amaz érzelmei
szabhatják meg, amelyek a ma-
gyar és osztrák népet összekötik
és melyek az utolsó évek közös bal-
sorsa folytán, valamint a gazdasági
egymásra utalásnak mind tisztább
felismerése folytán és a két állam
gazdasági viszonyának kölcsönös
hatása által csak még mélyebbekké
váltak.

Az utolsó időben rendkívül ta-
nulságos és érdekes volt megfű-
gyelni, minő hatással volt mind a
két országban a gazdasági és pénzü-
gyi helyzet változatos nekilendű-
lése és rosszabbodása és mint vált
mind a kettőnek előnyére a felien-
dülés és mint szenvedtek a gazda-
sági helyzet romlásától. Meggyőző
bizonyosság az annak, hogy a gaz-
dasági szolidaritás elengedhetetlen
az államközi viszonylatokban, és
főképp az európai gazdaság problé-

mainak megoldásánál megszívle-
lést érdemel.

Az őszinte rokonszenv érzel-
mein kívül főképp a gazdasági szoli-
daritás iránti érzék volt az, mely
Magyarországot arra indította,
hogy örömmel és elégtétellel látta,
hogy Ausztria a nyomászó inség
szükség és nyomorúság éveit után
kiváló államférfiak vezetése alatt
és első sorban saját érejére tá-
maszkodva rálephetett a gyógyulás
utjára. Ausztria példája azóta
bennünket is a gyógyulás irányába
terített és most mind a ketten
ugyanoly körülmények között és
ugyanazokkal az eszközökkel tá-
reközünk a pénzügyi és gazdasági
megújodás felé. A nyomászó be-
kefelételek egyenlő terhe és az al-
kalmazott szanálási program mind
a két ország él részben azonos kül-
politikai célt tűznek ki és ez egy-
akkal több, mely remélsem engedi,
hogy Ausztriával mindenkor a
legbarátságosabb viszonyokat
tarthatjuk fenn és e barátságos vi-
szonyok szellemében rendezhetjük
majd a két állam közt megoldásra
kerőéseket.

A Temps tudósítójának Scitov-

szky Tibor dr. külügyminiszter, a
következőket mondta:
— Alig pár esztendő telt el azóta
a nap óta, amikor Magyarország
valóban visszanyerte függetlenségét
újából belépett a nemzetközi
életbe.

— Sok állam — köztük Francia-
ország, amelyhez bennünket anyul
történeti és szellemi kötelék fűz —
egyre jobban érdeklődik sorsa iránt
s igazi értékében kezd megítélni
azt a szerencsét, amelyet Magyar-
ország a multban és a jelenben
tölt be.

— Remélem, hogy Franciaország
és Magyarország viszonya a legszí-
vélyesebb lesz. Az én legfőbb törek-
vésem a gazdasági kapcsolatok egy-
más közti fejlesztésére irányul. Bár-
ha törekvésem kedvező fogadta-
tásra találma Franciaországnál!

VIKO

női-, férfi- és gyermek-

harisnyák

elpusztíthatatlanok!

Főkerár:

Kovács Victor

Áruházában

IV., Váci u. 24. VI., Király u. 10

Értesítés!

Számos érdeklődésre való
hívalkozással, ezúton köz-
löm a t. uevőközönséggel,
hogy a legújabb szabásu
rendelészterűen készült
divabundák és szilksin-
galléros tekele telikabátok
rendűlű olcsó árban ismét
kaphatók. Teljes tisztelettel
Fehér M. Miksa
finom, kész férfi- és hiruha
áruháza, csak **Károly**
korút 16. szám.

XYLOS-BUTOR

Hazai Fatermelő Rt.

Városi üzlete, kizárólag V., Nácor ucca 18. Telefon 8-79

Amiről ma az egész ország beszél

MOLNÁR GYULA

divatháza (VII, Rákóczi út 22. sz.)

kirakataiban kiállított szenzációs keltő téli modell-
jeiről és azoknak minden versenyt felűlmutató áraitól

Az első karácsonyi hét szenzációja:

la Seal electra kabát 130 hoz- szú, brokát béltéssel	5,500.000-tól	Nutriette sport- kabát minden lehető színben	2,600.000-tól
Valódi karakút- kabát 130 hoz- szú, ausztráliai Opossum gallérral	5,900.000-tól	Téli köpeny gyapju velűrből, gazd. prémzeve	1,900.000-tól
Barna coboly kanin-kabát	3,900.000-tól	Téli köpeny gyapju velűrből, 130 hosszú, végig bélvele	1,200.000-tól
Szürke patego- nisch hunda brokát béltéssel, 130 hosszú	3,900.000-tól	Téli köpeny gyapju velűrből, minden színben	975.000-tól

**Negy választék szőrmézett velűr- és seal plüss
kabatokban, valamint kosztűmökben, ruhákban,
aljakban, gyapjutriko-kabátokban és trikőseiyam
zsemperekben**

PERL ARUHÁZ

VII. THÖKÖLY UT. 9. KRISZTINA TÉR 3.

(Auguszt eukrászda mellett)

Szenzációs, karácsonyi occasiónk

mert ugy árban, mint minőségben
rendkívülűt nyujtunk
Gyűződjön meg e tényekről!

Fűrészfűvet 140 cm. széles	95.000	Flanell a legszébb mintában	19.800
Fűrészfűvet 160 cm. széles	160.000	Sportflanell 70 cm. széles	21.600
Velour sehoitis és calkos, kit. minőség, kosztűmre és lőpenyre	198.000	Sifon, vászon és anglia a minőség	19.800
Érdeti francia Velour 140 cm. széles	138.000	Zefrek, fűrészeikre	25.300
Francia foulé és Kazán 105 cm. széles	98.100	Fűrészfűzet ing két külön gallérral	98.000
Schottisch és osztois ruhakelme	50.400	Fűrészfűzőling a sifonból	130.000
Karton és mosódelain a minőség	19.000	Hői ing himzett vagy azuroos	49.400

10.000 drb. különböző maradvék kiűrusítottak! Vidékre mintákat kívánatra portó-
mentesen küldünk

Kiállítási termek:
Budapest VIII., Űűűű út 52/B ss.
Ipartelep: VIII, Baross u. 59
Telefőnhív: Jósef 2-41 szám

Egerváry és Társa

műbutorgyár

**Különleges műbuto-
rok, művész facsil-
lások és Interieurok**

MAV Gépgyári Sport Kör ifjúsági birkózó-versenye

Nagyszámú közönsége volt nagy-szerű ifjúsági birkózógyűlések vasárnap újabb erőpróbájának. A fiatalok néhány heti koplálás után...

Részletes eredmények: Pehelysúlyban: 1. Jánosi Ödön (MTK), 2. Szabó Károly (MAV)...

Könnyűsúlyban: 1. Aranyl Lajos (MTE), 2. Flecker Mátyas (MTE)...

Középsúlyban: 1. Fürst (Török-ven), 2. Fischmann (UTE), 3. Marton (Vasas)...

Nagyközsúlyban: 1. Flechmann (Vasas), 2. Bodó (MAV), 3. Lubács (MAV)...

Nehézsúlyban: 1. Szabó (MAC), 2. Pataki (MAV), 3. Hegedűs (MAV)...

Magyarország 30 kilométeres gyaloglóbajnoksága. A gyalogló-sport eltérőse érdekesebb felüldön...

Inzultált futballbíró. Az NSC-Zugló mérkőzés befejezése után mikor Szeiff Aladár bíró az öltözőjébe ment...

A bajnokság állása. 1. MTK 17 pont, 2. FTC 14 pont, 3. Vasas 12 pont...

Meinl legfinomabb teakeverékei.

Advertisement for Schäfer soap, listing various soap types and prices.

SPORT

Az MTK

csak kemény küzdelem után tudta legyőzni a KAC-ot

Az UTE nagy gólarányú győzelme a BEAC fölött Az FTC csak a második félidőben tette döntelenné a Vasasok elleni mérkőzését

Enyhe óézi időjárással kedveskedett a sors a vasárnapi mérkőzés látogatóinak. Az eredetileg a Hungária uti pályára tervezett nemzetközi mérkőzés...

Szürke és érdektelen mérkőzésnek ígérkezett az MTK-KAC-mérkőzés. A pompás kispesti együttes azonban váratlanul oly nagyszerű futallt jászott...

Az UTE csapatát - látszik - végre megtálatta az csapatot, amelyre a tavaszi bajnoki kampányban nyugodtan támaszkodhat. Három gólt rúgott az UTE-esztáros az egyetemiek háló-jába...

BTC-III. ker. TVE 1:1 (1:0). Hátrá ucca Bíró: Bíró Sándor.

Nívótlan és csapatok mérkőzés. A III. kerületiek eleinte nagy féltényben vannak, azonban rövid idő múlva a BTC veszi át a támadások irányítását.

MTK-KAC 2:0 (1:0). Hungária ut. Bíró: Kaun Ferenc.

A mérkőzés győzre indult és az első tíz percben megszínjítékok láttunk. A 10. percben Jany egy előroadótt labdá-val löfött, centázt Orth fogja.

lépésről kapu fölé lö. Néhány pero mulva egy hasonló helyzet adódik, amelyet Gresch ront el. A kispesti half-sor pompás labdákkal látja el csatár-sorát...

Vasas-FTC 1:1 (1:0). Útki ut. Bíró: Kiss Tivadar.

Heves tempóban kezdődik a mérkőzés és mindkét csapat vezélyes támadá-sokat vezet. Eleinte az FTC-esztáros kitínő öszjátéka, majd Takács egyéni támadása visznek lendületet a játékba.

NSC-Zugló VII. ker. AC 2:0 (0:0). Millenaris. Bíró: Szeiff Aladár.

A Nemzetiek páratlanul lelkes küzdelmet folytattak a két bajnoki pontért. Heves tempóban folyt le a mérkőzés, amelyen elégtől végig a fekete-fehérek védtek frontban.

UTE-BEAC 4:0 (2:0). Lágymányos. Bíró: Schüller Gyula.

Az UTE félidőnként 2-3 gólt rúgva, féltényben bánt el a BEAC teljesen le-tört csapatával. Az egyetemiek saját pályájukon játszva sem tudták a győ-zelmet maguknak biztosítani.

NEUMANN. ruhaáruháza, Múzeum körút 1.

Férfiöltöny Férfi átmeneti kabát Fiúöltöny Fiú átmeneti kabát Női ruhák Női kosztüm Női kabát Férfi, női, gyermek-cipők

NEUMANN. ruhaáruháza. Múzeum körút 1.

a csatársort frontban tartani. Argyelin és Jasznds lötétek az első félidő góljait, amelyeket követ a második félidőben egy, a BEAC egyik védőjátékosának fejéről bepattanó göngöl.

A másodosztályu bajnokság vasárnapi eredményei: SFC-ETC 2:0. Föv. T Kör-BAK 1:0. Ékszerész-KTE 1:0.

Vasárnapi bécsi eredmények: Wienn-Simering 3:2. Wao-Rapid 2:1. Hakoah-Slovan 3:1.

Nem fejezték be Magyarországi boxoló-bajnokságainak küzdelméit

Magyarországi boxoló bajnoksá-gainak küzdelmeit annak ellenére, hogy a mérkőzésnek már régóta folynak, ma sem tudták befejezni. A mai mérkőzéseken csak a közép-döntőig jutottak el, amelynek eredményei a következők:

Légsúly: Adlar Zsigmond (III. ker.) győz Leitner (BTK) ellen.

Pehelysúly: Bernharneld Andor (III. ker.) győz Schlesinger Márton (MTK) ellen.

Könnyűsúly: Szakács Ödön (MAV) győz Kollár János (BTK) ellen.

Walter-súly: Sparring Lajos (MAV) győz Borbély Ferenc (FTC) ellen.

Középsúly: Osterman Géza (III ker.) győz Micsosák János (FTC) ellen.

Nehézsúly: Sári Géza (MAV) győz Pulykai György (NSC) ellen.

Kiadja: A „Hétfői Napló” lapkiadóvállalat.

Large advertisement for Korona brand, featuring '500.000 Korona női kabát' and 'Gerő Márton, Király ucca 22.'.

Large advertisement for 'MEGSZÜNIK' (Birthdays) with 'Mindén elfogadható áron' and 'Berendezés eladó!'.